

JYVÄSKYLÄN YLIOPIPIIASLEHTI 3. SYYSKUUUTA - 24. SYYSKUUUTA 2012 52. VUOSIKERTA

JYLIKÄRI

Jatkoaikaa tuli
Varo klamydiaa
Ilmainen Office
Liikunta aukesi
Kasvata chili
Viivyttelyä

OPISKELIJOIDEN
KIRJAT LEVÄLLÄÄN

GRAMEX VÄIJYY
TANSSITUNTEJA

JENKKIYLIOPISTOT
AUKESIVAT
RYMINÄLLÄ
VERKKOON

KUINKA
NETTIMÖLINÄ
KAATOI GUGGEN

MATTI SÄÄTÄÄ SYSTEMIÄ

Uusi rehtori haluaa sujuvoittaa opintoja ja
karsia byrokratiaa

Pyykit olisi pestävä

Kuka teistä tunnistaa nimen **Jonah Lehrer**? Ei varmaan moni, mutta varmasti useampi kuin tunnistaa vaikkapa nimet **Heidi Kotonen**, **Katariina Vuori**, **Kari Paananen** tai **Siina Repo**.

Lehrer on yhdysvaltalainen toimittaja, joka irtisanoutui New Yorkerista jäätyään kiinni **Bob Dylanin** sitaattien väärentämisestä. Loput ovat suomalaisia toimittajia, jotka kertoivat totena **Minttu Vettenterän** sepittämää Enkeli-Elisa -tarinaa. Siina Repo oli se toimittaja, jonka mukaan tarina oli joka tapauksessa "esimerkki totuudesta".

Ymmärrän hyvin toimittajien virheitä. Teen niitä koko ajan. Virheitä syntyy laiskuudesta, mutta myös kasvanneista paineista. Paineita luovat osaltaan mediaomistajat, jotka vastaavat perinteisen median ahdinkoon lähinnä irtisanomalla väkeä.

Olen kuitenkin sitä mieltä, että meille kaikille toimittajille tekisi hyvä saada kunnolla satikutia, kun virheitä tulee. Suora keskustelu myös nostaa laatujournalismin arvostusta ja muistuttaa yleisöä siitä, että kunnollinen journalismi vaatii työtä ja rahaa.

Suomalaiset toimittajapiirit taitavat olla liian pienet ja läheiset, jotta täällä kyettäisiin ylläpitämään riittävää hygieniää. Julkisen Sanan Neuvoston puheenjohtaja **Risto Uimonen** jo sentään onnistui sanomaan, että toimituksissa olisi pitänyt tarkistaa Enkeli-Elisa -juttujen taustat paremmin. Vielä kaksi vuotta sitten Uimonen oli sitä mieltä, että Iltalehdessä läpi menneestä lottovoittohuijauksesta olisi pitänyt nostaa oikeusjuttu - toimitusta huijanneita vastaan.

VIRHEITÄ
SYNTYY
LAISKUU-
DESTA,
MUTTA
MYÖS
PAINESTA.

MINTTU VETTENTERÄN saama mediahuomio on kohtuuton siihen nähden, että paljon hänen sepitteitään merkittävämpi yhteiskunnallinen ongelma on toimituskulttuurin alennustila Suomessa. Silti töppäilleisiin toimittajiin viitataan suurimmassa osassa juttuja "eräänä toimittajana", kun taas Vettenterä on löytynyt nimellä ja kuvalla jopa Seiskan kannesta.

Jos **Hanna Nikkasen** ja **Anu Nousiaisen** Kuukausiliitteessä esittämä epäily Münchhausen-oireyhtymästä Enkeli-Elisan taustalla pitää paikkansa, on aika selvää, että keskustelun olisi jo ajat sitten pitänyt siirtyä Vettenterän tekemisistä toimittajien tekosiin.

TOISEKSEEN OLEN pohtinut, aikooko se Ylen tiedotustilaisuudessa riehunut Iltalehden toimittaja seuraavaksi mennä vaatimaan arkkikiispalta vastausta siihen, miksi kirkko on huijannut Suomen kansaa esittämällä Jeesuksen valkoihoisena?

Vaikka Ylen Mannerheim-elokuva olisi epäonnistunut, pidän mittaamattoman raikkaana ja riemastuttavana jo sitä, kun Mannerheimia esittävä **Telley Savalas Otieno** huomautti Hesarissa, ettei Mannerheim ollut mikään Lenin tai Stalin, vaan pikemminkin **Che Guevara**.

Montako vuosikymmentä olisi mennyt, että tällainen lausunto olisi sopinut yhdenkään suomalaisen keskustelijan suuhun kummallakaan puolella rintamaa?

Jarno Liski paatoimittaja@jyllkkari.fi

OPISKELIJAN TEATTERIETU! PIKKURAHALLA

Kaupunginteatterin Viimetippalippu

on edullinen tapa nautiskella teatterista.

Pääset puhenäytelmään vitosella ja musikaaliin kymppillä.

Viimetippaliput ovat saatavilla tuntia ennen teatteriesityksen alkua, mikäli esityksessä on tilaa.

Etu koskee vain teatterin omia esityksiä, ei vierailuja.

Muistathan, että tykkäämällä Viimetipalla teatteriin -sivusta Facebookissa saat näppärästi tietoa teatterimme tarjonnasta, eduista ja tarjouksista!

JYVÄSKYLÄN
KAUPUNGIN
TEATTERI

Lippumyymälä: ti-pe klo 14-19, la klo 12-19
Vapaudenkatu 36, puh. 014 266 0110

Katso lisäinfoa nettisivuiltamme: www.jyvaskyla.fi/kaupunginteatteri

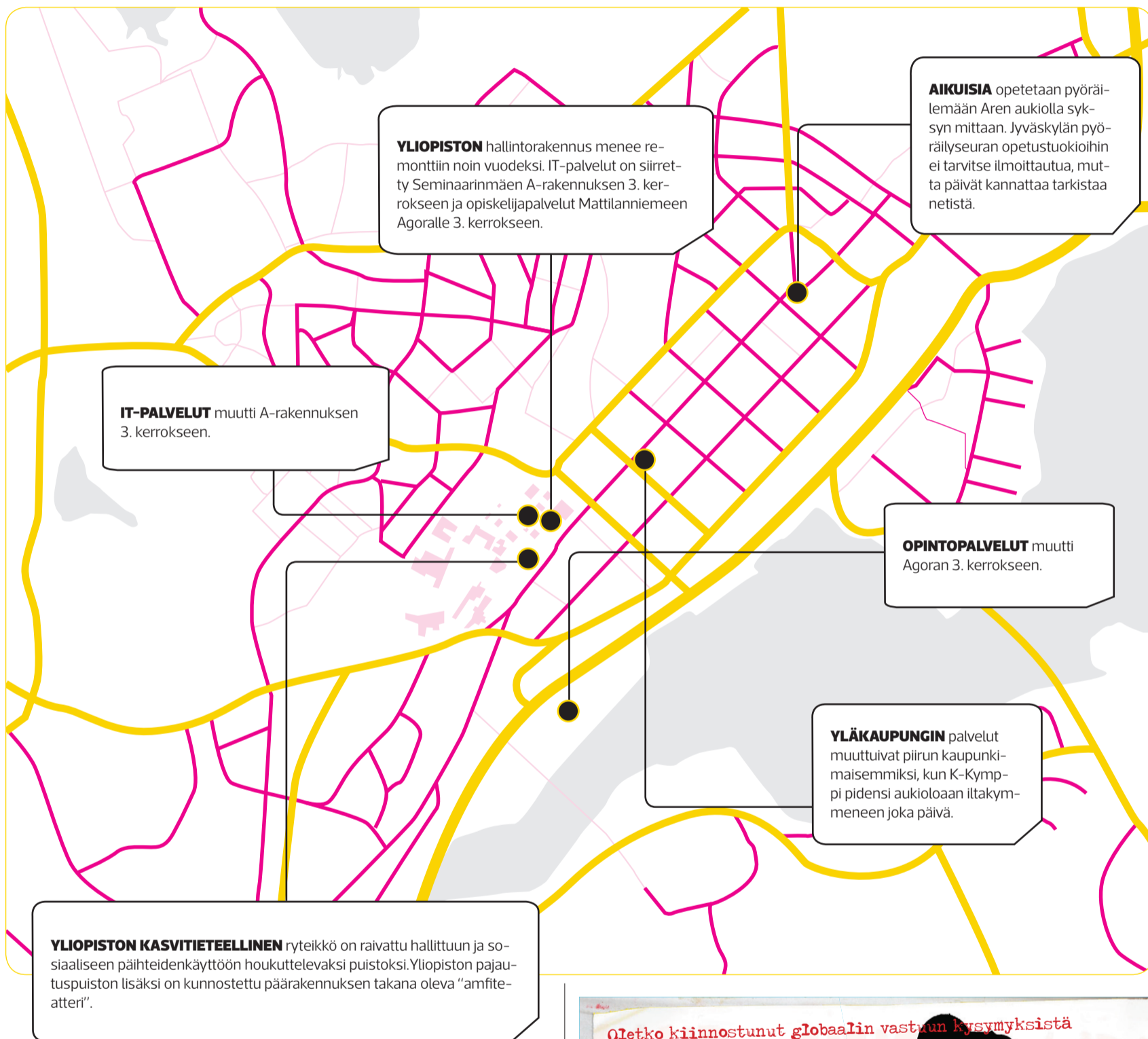

Kartalla

"OSTAKAA KAIKKI SONAATIN OSAKKEET. MIKÄLI EI MAHDOLLISTA, PURKAKAA YHTIÖ. OLISIKO AIKA SIIRTYÄ RENGISTÄ ISÄNNÄKSI, NYNNYT?"

valitus Jyyn valitusviikoilla 2012

4-5 UUTISET: Opiskelijan ääni ei kuulu, **6-7 MOOCIT:** Yliopistot avasivat kurssinsa verkkoon, **8-9 UUSI REHTORI:** Jylkkäri jututti Matti Mannisen, **10-12 KESKIAUKEAMA:** Aktiiviset vähemmistöt, **14 CHILI:** Kämpä valjastetaan viljelykäyttöön, **17 DJ-HOMMAT:** Kopiointilisenssit häiritsevät.

JYLKKÄRIN TOIMITUS:

Opinkivi, 1. kerros, huoneet 119-120
Keskussairaalantie 2, 40600 Jyväskylä
jylkkari@jylkkari.fi

Päätoimittaja: Jarno Liski
paatoimittaja@jylkkari.fi
p. 045 137 1957

Toimittaja: Ilpo Puhakka
toimittaja@jylkkari.fi
p. 050 353 3362

Siviilipalvelusmies
Jere Kyrö
sivari@jylkkari.fi
p. 050 353 2676

Kannen kuva: Jere Kyrö
Painos: 7000 kpl
Painopaikka: I-Print Oy, Seinäjoki
p. 06 4186750

ISSN 0356-7362

Oletko kiinnostunut globaalin vastuun kysymyksistä ja aktiivisesta vaikuttamisesta maailman tilaan?

Plan Suomi hakee yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta ja kehityskysymyksistä kiinnostuneita Mitä?-verkoston Johto- ja Suunnitteluryhmään (JoS)

Vaikuttamistyön kanavana toimiva nuorten aikuisten Mitä?-verkosto hakee JoS-ryhmäänsä uusia 18-30-vuotiaita jäseniä. Ryhmä suunnittelee, kehittää ja koordinoi verkoston toimintaa yhdessä taustaorganisaatio Planin kanssa.

JoS-ryhmä kokoontuu säännöllisesti. Ryhmässä pääsee mm.

- > ideoimaan verkoston uutta, innovatiivista vaikuttamistoimintaa
- > oppimaan lisää vaikuttamistyöstä ja globaalin kansalais vastuun kysymyksistä
- > saamaan kokemusta järjestötyöstä
- > muuttamaan maailmaa loistotyyppien kanssa

Hakemusten viimeinen jättöpäivä on 13.9.2012. Valittu JoS-ryhmä aloittaa toimintansa lokakuussa 2012. Vapaaehtoiset hakemukset lähetetään osoitteeseen mitaverkosto@plan.fi. Kerro hakemuksessa motivaatiostasi toimia JoS-ryhmässä sekä mahdollisesta vapaaehtoistyöstä vaikuttamistyökokemuksestasi. Lisätietoja antaa verkostokoordinaattori Anna Peltoniemi: anna.peltoniemi@plan.fi, 0404552038.

teksti Jarno Liski kuvat Jere Kyrö

Opiskelijan ääni ei kuulu ku

POLITIikka. Jyväskylän yliopiston opiskelijoista vain reilu kolmannes on tiettävästi kirjoilla Jyväskylässä. Opiskelijavaltaisen Jyväskylän vaaleissa eivät siis opiskelijat juurikaan valtaa käytä. Opiskelijoita on yli 11 000, mutta ääniä jaossa noin 2 500.

Jyväskylän yliopiston opiskelijat siirtävät kirjansa opiskelupaikkakunnalleen huomattavasti harvemmin kuin muiden yliopistokaupunkien opiskelijat. Vuonna 2011 opintorekisterin tietojen mukaan vain 37 prosenttia läsnäolevista perustutkinto-opiskelijoista oli ilmoittanut kotikunnakseen Jyväskylän. Turussa, Tampereella ja Oulussa paikkakuntalaisia oli opiskelijoista yli puolet, Lapin yliopistossa rovaniemeläisiä oli 47 prosenttia.

Kotikunnan perusteella määräytyy muun muassa virallinen väkiluku, jonka mukaan kaupunki saa valtionosuuksia. Myös kunnallisverot maksetaan kotikuntaan. Tämän vuoksi Jyväskylän menettää miljoonia euroja vuosittain.

Tänä vuonna kuntavaalien äänioikeus määräytyy sen mukaan, missä kunnassa on kirjoilla perjantaina 7.9.

YKSI SYY kirjojen pitämiseen "lapsuudenkotipaikkakunnalla" on terveydenhuolto. Kunnallisesta terveydenhuollosta poiketen yliopisto-opiskelijoiden YTHS palvelee kotipaikkakuntaan katsomatta.

"Ensimmäisinä vuosina vietin paljon aikaa kotipaikkakunnalla Jyväskylän lisäksi, joten terveydenhuoltopalvelut oli hyvä hajauttaa kotipaikkakunnan ja YTHS:n välille", sanoi **Teea Jokihäärä** Jylkkärin Facebook-sivulla virinneessä keskustelussa.

Joillakin paikkakunnilla lääkäriajan saa myös Jyväskylää nopeammin, mikä on kätevää niille, jotka muutenkin

Elina Puranen (vas.) on pitänyt kirjat Viitasaarella. Maija Takala (2. oik.) on kirjoilla Alavudella. Molemmat sanovat syyksi stipendin, jota heidän kotikuntansa ei tarjoa. Hannola (2. vas.) ja Helena Peltokangas ovat kirjoilla Jyväskylässä. Kaikki opiskelevat opettajankoulutuslaitoksella.

käyvät esimerkiksi vanhempien luona tiuhaan.

YKSI KESKUSTELIJOISTA sanoi pelkäävä kotiseuturakkaudesta ohjanneensa valtion rahat kotiinsa Posiolle kuin Jyväskylään. Tähän mahdollisuuteen on tarttunut useampi kunta, jotka tarjoavat opiskelija-avustusta, jonka saami-

**"JYVÄSKYLÄÄN
KIRJAUTUMALLA EI
TIETÄÄKSENI SAA
MERKITTÄVIÄ ETUJA"**

sen ehtona on asuminen ja opiskelu vieraalla paikkakunnalla, mutta kirjojen pitäminen entisellä kotipaikkakunnalla. Keski-Suomessa näin on tehnyt muun muassa Viitasaari.

"Jyväskylään kirjautumalla ei tietääkseni saa mitään merkittäviä etuja, eikä pit stop -kaupungin kunnallispolitiikka juuri kiinnosta. Entinen kotikuntani on

Varokaa klamydiaa

KLAMYDIAN yleisyys on ollut viime vuosina hienoisessa nousussa. Vuosittain todetaan noin 13 000 tartuntaa. Tänä vuonna tartuntoja on todettu elokuun puolivälillä mennessä 7 901. Valtaosa tartunnoista on Suomessa ja suomalaiselta kumppanilta saatuja.

Klamydia on selkeästi yleisin sukupuolitauti Suomessa. Se on erityisesti opiskelijoiden ja koululaisten sairaus. Tartunnoista valtaosa todetaan 15-24-vuotiailla naisilla ja 20-24-vuotiailla miehillä.

Jyväskylän YTHS tekee vuosittain n.

800-900 klamydiatestiä ja toteaa noin 40 tartuntaa. Keski-Suomen sairaanhoitopiirin alueella tartuntoja on ollut vuosittain n. 700.

"Kaikki muut sukupuolitaudit ovat harvinaisuuksia verrattuna klamydiaan," toteaa YTHS:n Jyväskylän toimipisteen yleislääketieteen erikoislääkäri **Tiina Yli-Kivistö**. Tämä selittää osaltaan taudin yleisyyttä opiskelijoiden keskuudessa. Lisäksi Kivistön mukaan "kumppaneiden vaihtuvuus on vilkkainta tässä iässä."

Myös hormonaalisen ehkäisyn ylei-

syys ja kondomin käytön väheneminen viime vuosina lienevät osaltaan vaikuttaneet klamydian leviämiseen. RFSU:n vuonna 2011 teettämän kondomimittarikyselyn mukaan kondomin käyttö on vähentynyt viime vuosina.

Klamydia on hyvin usein täysin oireeton tai vähäoireinen. Sitä voi sairastaa oireettomana jopa vuosia ja samalla tartuttaa tautia eteenpäin. Noin puolet Suomessa tehtävistä koeputkihedelmöityksistä tehdään klamydian aiheuttaman lapsettomuuden takia.

Annimaria Valli

Kuntavaaleissa

Kotikuntansa maksaa muualla asuville opiskelijoille. Ida

Timo Ahvenainen on siirtänyt kirjansa aina asuinpaikkakunnalleen. Hänestä normin seuraaminen on ollut selkein tapa toimia.

Vuodesta 2008 psykologiaa opiskellut Elina Lagerstedt on jättänyt kirjansa Vaaasaan. Hän aikoo siirtää ne asuinpaikan vakiinnuttua valmistumisen jälkeen.

Missä on opiskelijoiden ääni?

OPISKELIJOIDEN ääni ei juuri Jyväskylän kuntavaaleissa kuulu. Tilastotietoa yliopisto-opiskelijoiden äänestysaktiivisuudesta ei ole.

Jos olettaisi, että yliopisto-opiskelijoiden äänestysprosentti olisi samaa tasoa kuin väestön keskimäärin, olisi Jyväskylässä vain noin 2 500 yliopisto-opiskelijan ääntä jaossa.

Opiskelijat ovat erinäisten rakenteiden vuoksi muutenkin melko syrjässä paikallista päätöksenteosta. Kaupungin kehittämisestä lausuntoja antavat taloyhtiöiden hallitukset ja kaupunginosayhdistykset. Niissä ei juuri opiskelijoita istu.

Ainoaksi järkeväksi äänitorveksi jää siis ylioppilaskunta. Sekään ei kovin voimakkaana painostusryhmänä paikallispolitiikassa toimi.

Niistä harvoista ylioppilaskunnasta kiinnostuneista moni on sitä mieltä, että JYYN ei pitäisi puuttua muuhun kuin opiske-

lijoita välittömästi koskettaviin asioihin – käytännössä lähinnä yliopiston sisäisiin asioihin sekä korkeakoulupolitiikkaan ja opiskelijoiden sosiaalisiin etuksiin. Toiseksi kovin demokraattisesti ei kuntapolitiikassa toimisi JYYkään, kun edustajistovaaleissa äänensä antaa parhaimmillaan vain joka neljäs opiskelija.

Kaupungilla luulisi olevan mielenkiintoa saada läsnäolevat opiskelijat kirjoille Jyväskylään. Muualla kirjoilla olevat opiskelijat toisivat kaupungille jopa 7 miljoonaa euroa valtionosuuksina ja siihen vielä verotulot päälle.

Tällaista kuntatalouden elvytystä kannattaisi ainakin Jyväskylän vihreiden ajaa, jos mitään voi päätellä siitä, että Kortepohjan äänestysalueella vihreät on suurin puolue ja Hippoksella sekä Kuokkalasakin vahvoilla. Samoissa paikoissa Keskuksa ja SDP menestyvät keskimääräistä heikommin.

kunnakseen Jyväskylän.

Kuntavaaleissa äänioikeus määräytyy sen mukaan, mikä kunta on merkitty väestötietojärjestelmään kotikunnaksi perjantaina 7.9.2012.

Kotikuntaa voi vaihtaa internetissä <http://www.muuttoilmoitus.fi>. Palveluun tunnustaudutaan verkkopankkitunnuksilla.

la olevan kuitenkin välillistä vaikutusta päätöksentekoon, vaikka äänipotti ei valtavan suuri olisikaan.

TÄMÄN SYKSYN opiskelijailmoittautuminen on vielä kesken, mutta syksyllä 2011 Jyväskylän yliopistoon ilmoitettiin läsnäolevaksi 11 100 opiskelijaa, joista vain 4100 on ilmoittanut kotipaikka-

maksanut opiskelijoille stipendiä kirjojen säilyttämisestä, joten mikäpäs siinä ilmaista rahaa vetäessä”, kommentoi **Ilkka Toikkanen** samassa keskustelussa..

OPISKELIJAKAUPUNKI Jyväskylää kehitetään siis vanhemman väen äänillä. Poliittiset puolueet sanovat opiskelijoil-

SYL haluaa opintolainasta bonuksia

SUOMEN ylioppilaskuntien liitto (SYL) kehittäisi opintotukijärjestelmää niin, että nopeasti opiskelevat opintolainan ottajat saisivat bonuspalkkion, joka riippuisi otetun lainan määrästä.

Mallissa opiskelija saisi vähintään 45 opintopistettä lukuvuodessa suoritettuaan bonuspalkkion, joka olisi 20 prosenttia kyseisenä vuonna otetusta opintolainasta. Opintolainan enimmäismäärä on noin 2 700 euroa lukuvuodessa, eli maksimibonus olisi noin 540 euroa.

Tarvittava raha otettaisiin opinto-

lainan verovähennysoikeudesta, jolla määrääjassa valmistuneita palkitaan oikeudella vähentää osa opintolainastaan verotuksessa valmistumisen jälkeen.

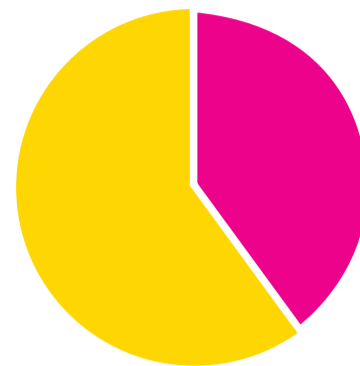
VASEMMISTO-OPISKELIJAT (Vasop) sanoo liiton hallituksen ehdotuksen olevan vastoin ylioppilaskuntien liittokokouksen tahtoa. Liittokokous pudotti marraskuussa 2011 opintolainan kannustinjärjestelmien kehittämisen pois liiton linjapaperista. Liittokokous halusi liiton panostavan opintovelkaantumisen riskien vähentämiseen.

Valtioneuvosto asetti keväällä työryhmän suunnittelemaan opintotuen rakenteellista uudistamista. Opintotukea muuttamalla halutaan saada opiskelijat valmistumaan nopeammin. Samalla muutokset eivät saisi lisätä valtion menoja.

Työryhmän on määrä jättää ehdotuksensa vuoden loppuun mennessä. Uusi opintotukijärjestelmä haluttaisiin käyttöön jo vuoden 2014 aikana. Edellinen selvitysryhmä totesi vuonna 2009 opintotuen olevan liian pieni.

Jarno Liski

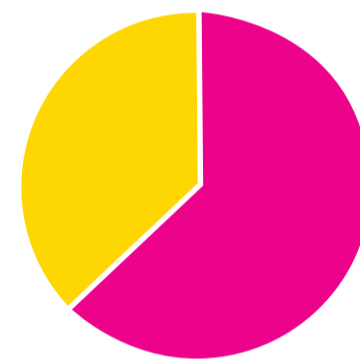
Opiskelijoiden kirjat

37 VS. **63**

NOIN 37 prosenttia Jyväskylän yliopiston perustutkinto-opiskelijoista oli viime syksynä kirjoilla opiskelupaikkakunnallaan. Yhteensä se tarkoitti 4 145 henkilöä.

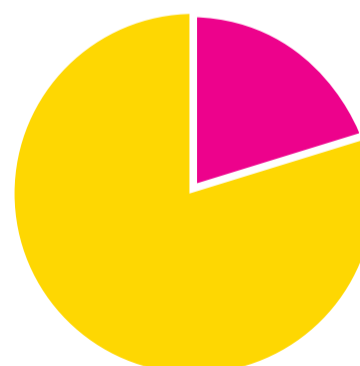
Äänestysprosentti

60 VS. **40**

KUNTAVAALEISSA Jyväskylässä vuonna 2008 äänestysprosentti oli 60,2. Jos yliopisto-opiskelijat äänestivät tulevissa vaaleissa yhtä ahkerasti kuin kaupunkilaiset keskimäärin, olisi yliopisto-opiskelijoiden ääniä jaossa noin 2 500.

Opiskelijoiden ääni

22 VS. **78**

JYVÄSKYLÄN yliopistoon ilmoitettiin viime syksynä läsnäolevaksi noin 11 100 opiskelijaa. Kuntavaaleissa opiskelijoidemme painoarvo Jyväskylässä on todennäköisesti noin viidenneksen siitä, mitä se voisi olla.

MOOCs
MASSIVE OPEN ONLINE COURSES

Kurssille voi osallistua rajaton määrä opiskelijoita samanaikaisesti

Opiskelijat voivat osallistua mistä päin maailmaa tahansa

Opinnäytteitä tuotetaan suoraan julkisiin blogeihin ja sosiaalisen median palveluihin arvioitaviksi

Osallistujat ja opettajat kehittävät kurssimateriaaleja myös kurssin aikana lennosta

Opintopisteitä saa netistä

VERKKO-OPISKELU. Yhdysvaltalaiset yliopistot avaavat vauhdilla kurssejaan maksuttomiksi avoimiksi verkkokursseiksi. Eurooppa aikoo seurata perässä – mahdollisesti jo vuonna 2014.

teksti **Ilpo Puhakka** kuvitus **Jere Kyrö**

Amerikkalaisten verkkokursseista voi nyhtää opintopisteitä myös Jyväskylän yliopistolla.

“Periaatteessa vastaus on kyllä, jos tavoitteet on saavutettu, ja sen voi osoittaa”, linjaa strategiajohtaja **Kari Pitkänen**.

Tasokkaita verkkokursseja on löytynyt pidempään tietotekniikasta, mutta tänä vuonna muidenkin tieteiden tarjonta on parantunut. Esimerkiksi Coursera-palvelussa järjestetään Michiganin yliopiston kurssi fantasia- ja sci-fi-kirjallisuudesta ja Pennsylvanian yliopiston kurssi farmakologian perusteista. Uusia kursseja pulpahtelee palveluihin kiihtyvällä tahdilla.

Kyse on siis MOOC:eista, eli avoimista massaverkkokursseista. Näille kursseille voi osallistua kuka vain, mistä päin vain ja vieläpä maksutta. Kurssit eivät opiskelijoille maksa – siitäkään huolimatta, että moni kurssitarjoajista on yksityisiä yrityksiä. Maksullisinkin kursseja toki löytyy, mutta ne ovat enemmän “Opi väsäämään iPhone-ohjelma kolmessa päivässä!”-tyylisiä kuin syventävää yliopisto-opetusta.

TÄYSIN PYYTEETÖNTÄ MOOC-innustus ei tietenkään ole. Yliopistot kilpailevat parhaista opiskelijoista ja kurssipalvelut riihikuivasta rahasta.

Coursera on esimerkiksi saanut ainakin 16 miljoonaa dollaria yksityistä sijoituspääomaa palvelunsa kehittämiseen. Maksuja se alkaa mahdollisesti tulevaisuudessa perimään kurssien suoritusmerkinnöistä, opiskelijan luotettavasta tunnistautumisesta, työnantajien hamuamista opiskelijatiedoista ja lukukausimaksuina palvelun käytöstä. Kuten lukuisissa muisakin verkkopalveluissa, valmista ansaintamallia ei vielä ole, vaan erilaisia vaihtoehtoja testataan, kun käyttäjiä on tarpeeksi.

”YLIOPISTON JÄSENNELLYN TIEDON TARJOAMINEN ON TOINEN TAVOITE, TÄLLAINEN YLEISHYÖDYLLINEN PUOLI, MUTTA TOINEN ON, ETTÄ MISSÄ MIELESSÄ TÄMÄ ON JUURI OPISKELIJAREKRYTOINTIA.”

Kaikki amerikkalaisyliopistot eivät silti suoraan ole siirtyneet ulkopuolisten yritysten tarjoamiin ratkaisuihin. Harvardin yliopisto ja Massachusetts Institute of Technology (MIT) kehittivät oman voittoatavottelemattoman edX-palvelun, jossa on mukana myös Berkeleyn yliopisto.

Kari Pitkäsen mukaan yliopistoilla on selkeät intressit kurssien verkkoon viemiselle.

”Yliopiston jäsennellyn tiedon tarjoaminen on toinen tavoite, tällainen yleishyödyllinen puoli, mutta toinen on, että missä mielessä tämä on juuri opiskelijarekrytointia.”

Suomessa ainakin Helsingin ja Jyväskylän yliopistojen IT-tiedekunnat ottavat sisään opiskelijoita, jotka suoriutuvat avoimesta verkkokursseista.

Opiskelijarekrytointi liittyy aivovientiin, josta EU kisailee Yhdysvaltojen kanssa. Euroopan edistys vaikuttaa amerikkalaisten touhujen valossa hieman surkuhupaisalta. EU on kiinnostunut kehittämään oman avoimeen lähdekoodiin perustuvan kurssialustan Erasmus-vaihto-ohjelman puitteissa. Erasmus-virkamiesjohdon mukaan palvelua suunnitellaan käyttöönotettavaksi joskus vuonna 2014.

Jos kehitys jatkuu kehittymistään, aika moni eurooppalainen yliopisto ehtii tässä välissä integroitua amerikkalaisiin palveluihin. Eurooppalaisista oppilaitoksista Edinburghin yliopisto ja Lausannen ammattikorkeakoulu järjestävät jo kursseja Courserassa.

UUSIMMAT OPINTOPALVELUT panostavat siihen, ettei jaossa olisi pelkästään luentovideoita tai -nauhoitteita, vaan kurssit noudattavat selkeää rakennetta, johon kuuluu harjoituksia ja kokeita. Houkuttelevuutta ja koukuttavuutta rakennetaan pelillisyydellä ja helpokäyttöisyydellä.

Hyödyt

Opiskelu tapahtuu opiskelijan omilla ehdoilla, eikä harrastukset tai työaika estä osallistumista

Opiskeluun ei tarvitse opiskelupaikkaa, vain tietokoneen ja nettiyhteyden

Opiskelijat voivat osallistua kalliiden yksityisyliopistojen kursseille ilmaiseksi

Opetusta saa maailman parhailta luennoitsijoilta ja tutkijoilta

Ongelmat

Opiskelijoilta puuttuu mahdollisuus aitoon sosiaaliseen vuorovaikutukseen luennoitsijan ja muiden opiskelijoiden kanssa.

Valtaosa kursseista ei välttämättä ole pitkään ilmaisia. Esimerkiksi Udemyssä osa kursseista on jo maksullisia.

Hyvin harva ilmoittautuneista suorittaa kurssit loppuun.

Vilpin mahdollisuus on suuri, koska luotettavaa tapaa tunnistaa kurssinkävijä ei ole

KURSSEJA VERKOSTA

- Coursera.org – eri yliopistojen verkkokursseja
- Udacity.com – verkko-pedagogiikaltaan kehittyneimpiä palveluita
- Edx.org – Harvardin, MITin ja Berkeleyyn kursseja
- Udemy –kurssialusta yksittäisille luennoitsijoille, myös maksullisia kursseja
- Khanacademy.org – tuhansia luentovideoita ja harjoituksia
- Wikiopisto/wikiversity – vapaita oppimisresursseja ja kursseja
- P2PU.org – vertaisoppimiseen keskittyvä kurssipalvelu

Sosiaalinen ulottuvuus on palveluiden selvästi heikoin lenkki. Itseopiskelu alkaa nopeasti maistumaan puuroilta, ja kurssit jäävät kesken, kun sosiaalisia kannustimia ei ole. Opetusministeriön verkko-opetukseen erikoistunut kehittämisspääällikkö **Jouni Kangasniemi**, ei silti olisi huolissaan keskeyttämisistä.

”MOOCeissahan luonteeseen kuuluu, että tarvittavan tiedon voi saada jo ennen kuin kurssi loppuu. Välttämättä ei tarvita sitä muodollista todistusta. Eikä MOOCin järjestäjäkään tiedä, mitä kaikkea hyötyä opiskelijat ovat siitä saaneet.”

Ensimmäiset MOOCit korostivatkin enemmän vertaistoimintaa. Tampereen yliopiston kasvatustieteiden yksikön johtaja **Juha Suoranta** on järjestänyt useita kursseja wikiopistossa. Suorannan kursseilla opiskelijat tuottavat verkkosisältöjä itseään kiinnostavista aiheista ja oppivat samalla. Motivaatio tulee siitä, että laittaa itsensä likoon ja luo jotain, jolla voi olla myös muille merkitystä.

”Tämä on mulle yliopisto-opettajana iso kysymys, että miten me voisimme enemmän käyttää jengin aitoa innostusta, taitoja ja kokemuksia hyväksi.”

Suorannan kanssa verkko- ja wikioppimista tutkinut Aalto-yliopiston professori **Teemu Leinonen** oli perustamassa kansainvälistä Wikiversityä, joka on Wikipedian opetusversio. Hän veti omien sanojensa mukaan maailman toisen MOOCin vuonna 2008 Yhdysvalloissa ollessaan. Leinosen mielestä Wikiversity korostaa hyvin vertaisoppimisen ulottuvuutta, mutta vaatii opiskelijalta ehkä liikaakin itseohjautuvuutta.

”Osittain se on ihan design-juttu. Aika paljon helpompaa olisi, jos oppimista varten suunniteltaisiin ihan oma sovelluksensa, kuin jos rakentaa sellaisen softan päälle, joka on suunniteltu maailman suurimmalle tietosanakirjalle.”

Hae opintotuki verkossa www.kela.fi/asiointi

Sponsored by

Kela

www.facebook.com/opintotuki

EXTRAETUJA OPISKELIJOILLE!

- Easyvision piilolinssinesteet 10€ (norm. 13€)
- Piilolinssikontrolli -50%

Specsavers Optikko

Etu voimassa toistaiseksi opiskelija-korttia esittämällä Jyväskylän, Palokan ja Muuramen liikkeissä.

Olisit käynyt Specsaversillä.

JYVÄSKYLÄ: Kauppakatu 18, puh. 014 611 130. Avoinna ma-pe 10-18, la 10-15

MUURAME: Virastotie 7, puh. 014 611 144. Avoinna ma-pe 9.30 - 17.00, la suljettu

PALOKKA: CM Palokankeskus / Saarijärventie 50-52, puh. 014 611 133.

Avoinna ma-pe 10-18, la 10-15

opiskelija-alennus -15%

Thai-restaurant

FORUM

Asemakatu 5, Jyväskylä. P.010 321 1140.

www.banthaideli.fi

Kaikki halukkaat saivat opinnoille jatkoa

NOIN 600 opiskelijaa sai Jyväskylän yliopistolta kesän aikana kirjeen, jossa varoitettiin opinto-oikeuden päättymisestä. Heistä 277 haki jatkoaikaa opinnoilleen, ja 70:n opintoaika jatkui automaattisesti luvallisten poissaolojen vuoksi. Kaikki jatkoaikaa hakeneet saivat luvan jatkaa.

“Lisääajan myöntämisestä on hyötyä yliopistolle ja opiskelijalle, joten se olisi lähinnä taloudellinen ja henkilökohmainen tappio, jos tässä käytäisiin kovin niuhoiksi”, kertoo opintohallintopäällikkö **Tuula Majjanen**.

Opiskelijoiden tarvitsi hakea lisääaikaa ensimmäistä kertaa tänä syksynä, koska 7 vuoden rajattu opinto-oikeus tuli voimaan vuonna 2005. Myös ne, jotka eivät vielä hakeneet lisääaikaa, voivat hakea sitä myöhemmin.

Iipo Puhakka

OSKARI RANTALA

Maija Valkeapää aloitti elokuussa Jyyn uutena jäsenpalvelusihteerinä.

Jyyn henkilökuntaa vaihtoon

YLIOPPILASKUNNAN arkirutiineista ja opiskelijoiden edunvalvonnasta vastaavassa sihteeristössä on kesän aikana tapahtunut muutoksia.

Sami Tuori vaihtoi koulutuspoliittisen sihteerin pallilta pääsihteeriksi jo heinäkuussa.

Aiemmin Jyyn hallituksessa ollut **Susanna Koistinen** aloitti Tuorin paikalla kopo-sihteerinä.

Uutena työntekijänä elokuussa aloitti jäsenpalvelusihteeriksi **Maija Valkeapää**. Hän on opiskellut Jyväskylässä kulttuurituottajaksi.

Myös Jylkkärissä on aloittanut kuvaajana uusi siviilipalvelusmies **Jere Kyrö**. Kyrö on Media-assistentti Yli-vieskasta.

Iipo Puhakka

Liikunta avattu

JYVÄSKYLÄN yliopiston Liikunta-rakennus on avattu peruskorjauksen jälkeen. Henkilökunta siirtyi tiloihin elokuun lopulla. Lounasravintola Syke avaa ovensa syyslukukauden alussa.

Liikunnan kuntosali ei vielä ole auki, mutta sen pitäisi aueta syyskuun aikana. Viivästys johtuu pieleen menneestä kuntosalilaitteiden kilpailutuksesta. Yliopiston tilapalvelujohtaja Suvijoki sanoo, että hänen tietojensa mukaan kilpailutuksessa määritellyt kriteerit olivat niin vaativat, että haluttuja laitteita ei löytynyt. Kortepohjan kuntosali säilyy yliopistoliikunnan käytössä Liikunnan kuntosalin avaamisesta huolimatta.

Jarno Liski

teksti **Jarno Liski** kuva **Jere Kyrö**

Lisää sujuvuutta

REHTORI. Matti Manniselle yliopiston kehittäminen on pragmaattista. Hän haluaa nopeuttaa opiskelijoiden sitoutumista yliopistoon ja gradujen tarkistusta.

Maksutarroja kokeillaan pian opiskelijoilla

ELISA, LYYRA ja ylioppilaskunnat ovat lyöneet hynttyynsä yhteen tuodakseen syksyn aikana maksutarrat opiskelijoiden käyttöön. Tarran voi kiinnittää esimerkiksi kännykkään, jolloin puhelinta vilauttamalla saa maksettu ateriaansa opiskelijaruokalassa.

Aiemmasta Lyyra-maksamisesta poiketen nyt käyttöön tulevat maksutarrat kelpaavat myös muualla kuin kampuksella. Esimerkiksi Keskon liikkeet ja Alkot ovat jo hankkineet tarvittavat laitteet maksujen hyväksymiseen.

Tarrat perustuvat nfc-tekniikkaan,

jolla voidaan hoitaa maksaminen ja opiskelijaksi tunnistautuminen molemmat yhdellä kertaa kontaktittomasti, eli muutaman sentin päästä maksupäätteestä.

“Ennen kaikkea tällä nopeutetaan maksamista”, perustelee Jyyn pääsihteeriksi **Sami Tuori** tarrakokeilua.

Elisa ja Lyyra järjestävät syksyn kuluessa suurimpiin opiskelijakaupunkeihin tarranjakokiertueen. Tarran käyttöönotto edellyttää samalla rekisteröitymistä Elisan Lompakko-palveluun.

Iipo Puhakka

Maksutarran saa läntättyä esimerkiksi puhelimeen.

ELISA OYJ

Matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan dekaanina toimiessaan (1996–2009) Matti Manninen oli luomassa fyysikan laitokselle Lentävä lähtö -nimistä opiskelukokonaisuutta. Sen ajatuksena oli välittömästi opintojen alettua tutustuttaa uudet opiskelijat laitoksen henkilökuntaan ja laitoksella tehtävään tutkimukseen.

Lentävän lähdön Manninen mainitsee ensimmäisenä niistä saavutuksista, jotka dekaanina motivoivat häntä hakeutumaan yliopiston hallintoon ja kehittämään yliopistoa ensin vararehtorina ja nyt rehtorina. Rehtorin paikka Manninen haki jo 2009, kun rehtorin paikka pantiin yliopistolain muutoksen myötä hakuun.

Manninen haluaa kehittää opiskelua nimenomaan prosesseja viilaamalla, ei suurisuuntaisia rakenneuudistuksia tekemällä. Hakemuksessaan rehtorin virkaan syksyllä 2011 Manninen kirjoitti opiskelusta, että ”opiskelun ja opetuksen tehokkuus ja jopa niiden vaativuus sekä lyhyet opiskeluaajat houkuttelevat parhaiten hyviä opiskelijoita hakeutumaan Jyväskylän yliopistoon”.

”Haluaisin, että tänne saataisiin sellainen kulttuuri, että opiskelija-opettaja -yhteisö vetää heti mukaansa siihen, että täällä tehdään kovasti töitä, nautitaan työn tuloksista, valmistutaan nopeasti ja asetetaan asiat kyseenalaisiksi”, sanoo Manninen.

MANNINEN puhuu yliopiston byrokraatian perkaamisesta. Hän haluaa sujuvoittaa säännöstöjä, niin että yliopiston hallinnossa, taloushallinnossa, opetuksessa ja tutkimuksessa kaikki toimii mahdollisimman yksinkertaisesti.

”Sama pätee opiskeluunkin. Meillä on joitakin aloja, joissa väitöskirjan valmistumisesta kestää kuukausia väitteilyyn siitä syystä, että väitöskirjan pitää mennä niin monen byrokraatian asteen läpi”, hän manaa.

Myös gradujen tarkistamisen hän ottaa esimerkiksi asioista, joita hän rehtorina haluaisi sujuvoittaa. Hän sanoo, että kaikilla aloilla gradut olisi syytä tarkastaa samalla, kun niitä kirjoitetaan.

”Kun viimeinen versio sitten tulee korjauksineen, niin ohjaaja katsoi vain, että tämä on kunnossa ja hyväksyy. Ei niin, että gradu menee jonkin viikoksi tai kuukaudeksi hautumaan ensin”, hän selittää.

AINA ON RISKI, ETTÄ KUN TOIMIVAA LÄHTEE MUUTTAMAAN, NIIN JOKIN MENE PIELEEN

ORGANISAATION uudistuksista Manninen ei vielä puhu.

”Niitä tietojahan minulta odotetaan, että yhdistetäänkö tiedekuntia tai muita sellaista. On minulla tietenkin ajatuksia senkin suhteen. Ne ovat kuitenkin yliopiston hallituksen asioita, enkä halua kiirehtiä asioiden edelle”.

Manninen korostaa kuitenkin olevansa ”sen verran konservatiivi”, että hänen mielestään toimivaa ei kannata lähteä korjaamaan.

”Meillä on monia hyvin toimivia yksiköitä. Aina on riski, että kun toimivaa lähtee muuttamaan, niin jokin menee pieleen. Siinä mielessä toimimattomia asioita on hyvä lähteä muuttamaan, että muutos voi sysätä asian toimimaan”, Manninen sanoo.

Hakemuksessaan rehtorin työhön Manninen kertoi haluavansa liittää osia tietojärjestelmä tieteistä osaksi Kaupakorkeakoulua sekä pohti mahdollisuutta siirtää tietotekniikan laitos matemaattis-luonnontieteelliseen tiedekuntaan.

Koulutuksen tutkimuslaitoksta Manninen ehdotti hakemuksessaan osaksi kasvatustieteellistä tiedekuntaa ja Ympäristöntutkimuskeskuksen hän olisi heivannut yliopistosta ulos joko muuttamalla sen ulkopuoliseksi yhtiöksi tai lakkauttamalla kokonaan.

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON REHTORIT

- Kaarle Oksala 1934–1940
- Erik Ahlman 1940–1948
- Aarni Penttilä 1948–1962
- Martti Takala 1963–1967
- Ilpo Simo Louhivaara 1967–1977
- Kalevi Heinilä 1977–1982
- Martti Takala 1982–1988
- Antti Tanskanen 1988–1992
- Aino Sallinen 1992–2012

Käyntimaksut uusiksi YTHS:llä

YLIOPPILAIDEN terveydenhoitosäätiö (YTHS) on syyskuun alusta lakkauttanut palveluidensa käyntimaksut lukuunottamatta hammashoidon maksuja. Suunterveydestä voi nyt joutua pulittamaan yli tuplahinnan riippuen käynnin kestosta. Tyypillinen 20–40 minuutin aika maksaa 24 euroa entisen 15 euron sijaan.

”Aiemmin esimerkiksi fysioterapiaan, psykologeille ja erikoislääkäreille oli käyntimaksut, mutta ne olivat niin

naurettavan pieniä summia, ettei niiden laskuttamisessa ollut paljon järkeä”, perustelee Jyväskylän YTHS:n johtaja **Pirjo Paajanen** laskutuksen selkeyttämistä.

Muutos ei vaikuta YTHS:n rahoituspohjaan, koska suurin osa käynneistä on hammaslääkärikäyntejä. Käyntimaksut erikoislääkärille ja mielenterveyspalveluihin ovat olleet YTHS:llä niin kauan kuin Paajanen itse muistaa, eli ainakin 20 vuoden ajan.

Ilpo Puhakka

Learn Finnish! (just in case.)

Hey there foreigner, and welcome to Jyväskylä. By pursuing your studies at the University of Jyväskylä, you are a part of either the fourth or fifth best university in Finland, depending on whom you ask. According to the report recently published by the Academic Ranking of World Universities, the University of Jyväskylä is ranked between 400 and 500. Considering that the our university's position on the list was between 300 and 400 just a decade ago might suggest that our administration has been on the wrong path in recent years, but that is a topic I won't go in at this time. Feel free, however, to discuss this problem with your peers.

IN PREVIOUS COLUMNS I have tried to emphasize how important it is for students of non-Finnish background to learn the language during the time that they are here. If, at the beginning of your studies, you have no intentions of staying in Finland after you graduate, there might not seem to be any point in learning one of the most obscure and useless languages in the world.

I've been here for a few years now and I've run across several cases of individuals who came to Finland “just for the degree” and found themselves staying here permanently due to one reason or another (fell in love with a Finn and/or made a baby with a Finn and/or married a Finn). I guess what I'm trying to say, without sounding like a superstitious old new-age auntie, is that you never know what the future may bring.

ONE OF MY REASONS for bringing up this topic yet again is that the importance of learning Finnish came up in an article that I ran across in the Helsingin Sanomat recently. According to the article, the biggest problems that foreigners face in the Finnish labor market are deficient Finnish language skills and a lack of Finnish networks.

If for some reason you end up staying in Finland after you graduate, unless you are a trust fund baby or relish the idea of being on the dole for the rest of your life, you will probably be seeking gainful employment.

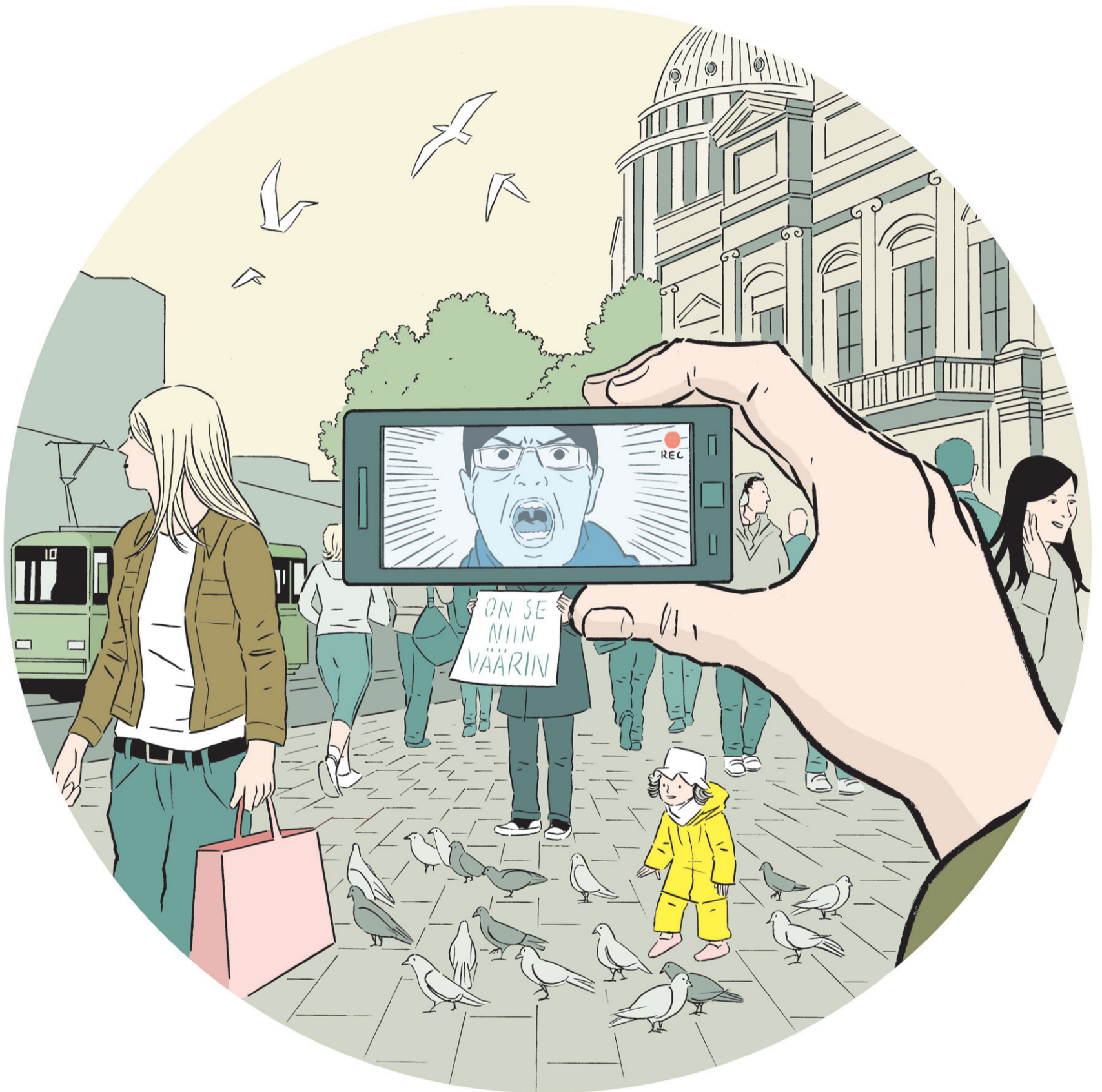
While there are jobs in Finland that will never require any knowledge of Finnish, chances are that if you wish to be employed in the field that you studied for, you will need to have a basic command of the Lingua Finnicca. Another bonus to having adequate Finnish skills is that you will be able network with a wider variety of Finns, rather than just those who want to boink foreigners or polish up their English.

Willie Lahti

THE AUTHOR IS ACHIEVING THE AMERICAN DREAM IN CENTRAL FINLAND.

“...THERE MIGHT NOT SEEM TO BE ANY POINT IN LEARNING ONE OF THE MOST OBSCURE AND USELESS LANGUAGES IN THE WORLD.”

teksti **Ilpo Puhakka** kuvittaja **Mika Liétzen**

ÄÄNEKKÄIMPIEN DIKTATUURI

VERKKOVOIMA. Hyvä veli -verkostojen valmiiksi taputtelema kehityskulkuja kaatuilee. Mutta elämmekö nyt uudessa demokratiassa vai enemmistön tyranniassa?

Viime keväänä verkkomölinä kaatoi Guggenheim-museon rakentamisen Helsinkiin. Kaupungin virkamiesjohto ajoi museota epämääräisin perustein, josta käynnistyi kohinaa mediassa.

Kohina yltyi museohankkeen päämiehen **Janne Gallen-Kallela-Sirénin** kryptisen tviisiintymisen ja Guggenheim-kontaktien paljastumisen seurauksena. Aiheesta kiinnostuneiden

määrä alkoi kasvaa räjähtävästi. Lisää nettiväen uhmaa lisäsi vaikutelma, että päätöksenteko ei olisi avointa.

Verkkokohina heijastui perinteisen median uutisivuille. Ne, jotka museorakentamisesta kiinnostuivat antoivat selvän signaalin: ei kallista brändimuseota Helsinkiin. Lopulta poliitikot pistivät museon jäihin.

Vastaavaa kaavaa on noudattanut moni viime aikojen protesti. Esimerkkejä löytyy perussuomalaisten jytkestä karppeamiseen. Jyväskylän yliopistolla verkon yhteiskunnallista liikehdintää tutkivan **Kari A. Hintikan** mukaan karppeajatkin olivat vuosia netissä keskenään melko pienellä porukalla.

“Yhtäkkiä THL oli helisemässä niiden kanssa karppeuksen terveellisyydestä, ja pian puoli Suomea innostui karppeamisesta.”

Seurauksena elintarvikeyhtiöt muokkasivat valikoimansa karppeajille sopiviksi. Nyt suuri osa uuskarppaajista on jo ehtinyt palata normiruokavalioon ja kohu on laantumassa.

KIINASSA VERKKOVOIMA kerää enemmän massaa. Siellä on kehkeytnyt ilmiö, jonka suora suomennos on ihmislihahakukone (rénrou sósuo). Se tarkoittaa, että nettiväki hoitaa kerralla sekä poliisin, syyttäjän että tuomarin työt.

Esimerkiksi vuonna 2006 kiinalainen sairaanhoitaja **Wang Jue** latsasi nettiin videon, jossa hän talloi korkokengillä kissan hengiltä. Kiinalaiset eläintenystävät selvittivät pian hänen henkilöllisyytensä. Identiteetin selvittyä tuomio oli potkut töistä tallojalle ja videon kuvaajalle, joka työskenteli paikallisella tv-kanavalla.

“Rénrou Sósuo ottaa kohteekseen henkilöitä, jotka katsovat, etteivät samat säännöt kosketa heitä. Pääasiallinen linja on, että työpaikka menee, asunto menee ja yritetään vaikuttaa siihenkin, että auto menee,” Hintikka kertoo.

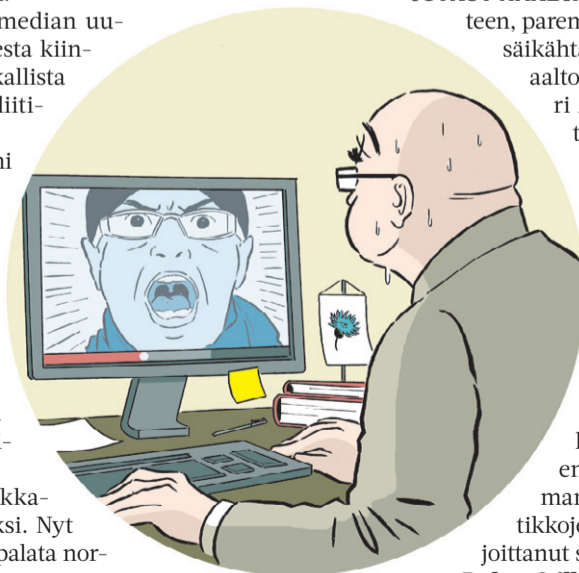
JOTKUT NÄKEVÄT verkkoilmiöissä mahdollisuuden uuteen, parempaan demokratiaan. Toiset taas tuntevat säikähtäneen tätä kansalaisvaikuttamisen uutta aaltoa. Näin voi tulkita esimerkiksi pankkiihuri **Björn Wahlroosin** viimekeväisen avautumisen.

”Keskeisin elementti kaikissa demokratioissa on ollut edustuksellinen demokratia, jolla on haluttu pitää enemmistön tyrannia aisoissa. Edustuksellisen demokratian perusajatus on se, että kansa ei päättä, mutta kansa saa valita ne, jotka päättävät. Käytäntö on muuttunut. Mistä se johtuu? Medias-ta. Ihmiset pystyvät valvomaan edustajansa toimintaa paljon paremmin kuin koskaan aikaisemmin. Samalla edustajien liikkumavara on muuttunut olemattoman pieneksi. Media on eliminoinut poliitikkojen pelivaran tai ainakin voimakkaasti rajoittanut sitä,” siteeraa Voima Wahlroosin vastaus-

ta **Ruben Stillerin** kysymykseen Markkinat ja demokra-

tia -kirjan julkaisutilaisuudessa.

Hintikan mielestä Wahlroosin järkeilyssä ei ole päätä eikä häntää. “Aiemmin edustajat ja äänestäjät elivät omissa mikromaailmoissaan ja kommunikoivat neljän vuoden välein kopissa. Netin myötä liikkumavara on pikemminkin kasvussa ja poliitikko saa palau-

tetta kiinnostuneilta heti eikä vasta vaaleissa. Enemmistö toimii kuten ennenkin.”

Mutta olisiko Nallen arvio silti paikkansa pitävä median suhteen?

SELVÄ MUUTOS on tietenkin internet ja sen tuoma *mahdollisuus*, että jokainen voi periaatteessa käyttää tehokasta joukkoviestintää. Joukkoviestinnän tuottamis- ja jakelukustannukset lähestyvät nol-laa, joka tarkoittaa, ettei miljoonayleisön saavuttamisesta tarvitse välttämättä maksaa mitään.

Toista oli ennen. Vielä 1990-luvulla uhkana nähtiin koko joukkoviestinnän keskittyminen muutamien mediakorporaatioiden käsiin. Viestintä oli enimmäkseen yksisuuntaista ja yksittäiset toimittajat tai toimitukset kykenivät halutessaan paremmin valikoimaan ketä ja mitä näkökulmia julkisuuteen päästettiin.

Nyt mediaverkostoon vaikuttaa useampi toimija, koska suuri osa ihmisistä on kytketty siihen vuorovaikutteisen viestintäteknologian avulla. Yksittäiset kiinnostavat tiedonpalaset leviävät huippunopeudella perinteisten mediaimperiumien toiminnasta riippumatta. Enemmän on niin, että pysyäkseen ajantasalla, perinteiset tiedotusvälineet joutuvat valikoimaan sisältönsä sen mukaan, mistä verkossa kulloinkin kohistaan.

Samalla journalismi on menettänyt uskottavuuttaan, koska netti-ilmiöiden kiinnostavuudella ei välttämättä ole mitään tekemistä niiden totuusarvon kanssa.

”Enkeli-Elisan kirjoittajaa haastateltiin kriittikömmästä ja laajasti joukkoviestimissä. Vastaavasti Enkeli-fanit raivostuivat siitä, että joku rohkeni epäillä tarinan todenmukaisuutta. Osalle totuusarvolle ei ollut väliä, sillä itse tarina oli koskettava”, Hintikka summaa.

VARSINAISTA ENEMMISTÖN tyranniaa tilanteessa on silti vaikea nähdä.

”Nallen ajatus, se on vanhakantaista ajattelua. Netiaikana kyse vaikutusvallan suhteen on niistä kiinnostuneista, jotka toimivat aktiivisesti. Se voi olla 10–15 prosenttia, voi olla allekin.”

Tämän avaamiseen vaaditaan teoriaa. Italialainen taloustieteilijä **Vilfredo Pareto** havaitsi 1800-luvulla, että 20 prosenttia ihmisistä omistaa 80 prosenttia maasta. Myöhemmin Pareto-lakia on tutkittu tarkemmin, ja siitä on puhuttu myös Zipfin lakina, potenssilakina, osallistumisen epätasa-arvona ja 1-9-90-lakina.

Tunnetuin lakia viime aikoina esiin tuonut tutkija on **Albert-László Barabási**. Barabasin tutkimusryhmä analysoi 1990-luvun lopussa muun muassa näyttelijöiden ja internet-sivujen muodostamia verkostoja ja havaitsi, että verkostot noudattavat muodostumi-

KARI A. HINTIKKA

- Tekee väitöskirjaa ihmisten itseorganisoitumisesta netissä.
- Vapaalla ylläpitää japanilaista puutarhaa, kalastaa, poimii marjoja ja pelaa roolipelejä.
- Viimeistelee biopunk-romania, jossa joukko ammattilaisia jahtaa mystisesti räjähteleviä ihmisiä.

sessaan samaa lakia. Valtaosa sivuista keräsi hyvin vähän linkkejä toisiin sivuihin, kun toiset sivut keräsivät niitä eksponentiaalisesti suhteessa muihin. Sama lainalaisuus on löydetty myös biologisista, sosiaalisista ja muista tosielämän verkostoista.

Lainalaisuus on helppo ymmärtää miettimällä omaa ja muiden toimintaa sosiaalisessa mediassa. 1-9-90-laki tarkoittaa, että 100 000 ihmisen verkkoyhteisössä keskimäärin tuhat on aktiivisia sisältöä tuottajia, 9 000 osallistuu siihen jonkin verran, mutta 90 000 vain lurkkaa, eli seuraa passiivisena sivusta, mitä tapahtuu.

Tämä suhde vaihtelee paljonkin, mutta aktiivisuuden käyrä pysyy samanmuotoisena. Esimerkiksi wikipediassa lurkkeja on yli 99 prosenttia kävijöistä ja osallistujia vain noin joka tuhannes. Facebookissa vain lurkkaavia on todennäköisesti vähemmän kuin 80 prosenttia, mutta käyttäjien aktiivisuus ei siltikään jakaudu tasaisesti.

VIIME PRESIDENTINVAALIEN katteeton demokratiaehdutus saakin Hintikan purkautumaan.

”Innokkaimmat ihmiset liikkuvat suurimmissa keskuksissa Pekka-naamareissa, järjestivät Pekka-flashmobeja ja laittoivat ikkunoihin ykkösiä tai kakkosia. Oman sanomansa mukaan osallistujat kivat voimakasta demokratiayhdistämisestä, ja liikehdintä sai valtavasti mediajulkisuutta. Jos taas ajatellaan niitä paria miljoonaa suomalaista, jotka perinteisesti vain äänestivät Pekkaa tai Saulia, niin heidän agendansa jäi tässä selvään vähemmistöön verrattuna niihin ehkä pariin tuhanteen aktiiviseen ihmiseen.”

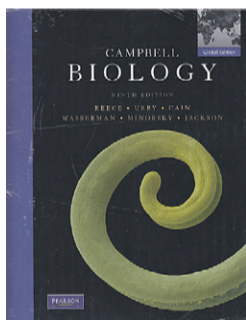
Perinteisillä mittareilla vaalit olivat historiallisen epädemokraattiset. Toisen kierroksen äänestysprosentti jäi alhaisimmaksi sitten vuoden 1950.

TÄSSÄ AJASSA Hintikkaa itseään kiinnostaa avoimen datan ja avoimen demokratian ympärille muodostunut pöhinä ja kuhina.

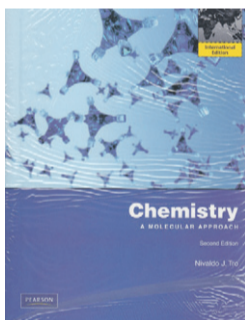
”Avoin ministeriö, ja vaikkapa Kansanmuisti.fi, ovat upeita hankkeita. Niitä voisi kutsua nettiajan demokratiapalveluiksi, joissa tarjotaan ihmisille kanavia ja välineitä vaikuttaa ja toteuttaa omaa agendaansa.”

Avoin ministeriö on kansalaisjärjestö, joka syntyi palvelemaan kansalaisaloitteiden laatimista. Se kehittää rakenteita, joiden avulla kansalaisaloitteista ei tulisi tyypillisiä äänekkäimpien ja kiinnostuneimpien masinomia lyhytaikaisia pyrähdyksiä, vaan varteenotettavia ehdotuksia, jotka todella vaikuttaisivat lainsäädäntöön.

”Pitkäjänteisyyden ja palvelutarjonnan myötä nämä eroavat esimerkiksi Guggenheim-tapauksesta. Avoin ministeriö auttaa muotoilemaan aloitteita asiantuntijoiden ja ammattilaisten kanssa – Gugge-mielipiteen muodostamiseen ei ammattilaisia tarvittu.”

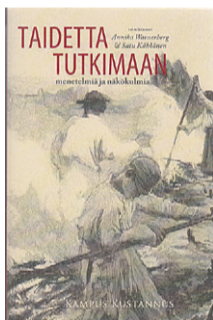
Reece ym. Campbell Biology 11. edition
Pearson 2011
Biotieteiden perustalla makaa tämä tiiliskivi
59,00 €

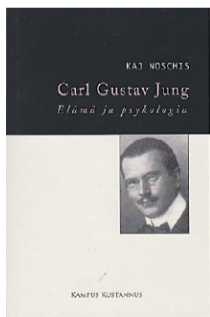
Tro: Chemistry - A Molecular Approach 2nd edition Pearson 2010
Kemian peruskurssille molekulaaria mukavaa.
59,00 €

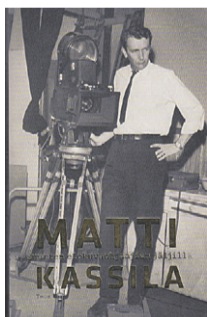
Niemelä ym.(toim.): Ihminen ja ympäristö
Gaudeamus 2011
Mahdottoman hieno kirja tärkeistä asioista.
42,00 €

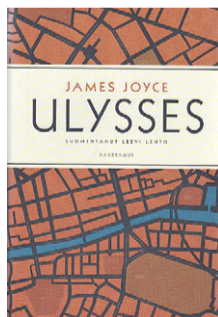
Waernerberg ym. (toim.): Taidetta tutkimaan
Kampus Kustannus 2012
Ehdottoman laadukas metodikirja.
45,00 €

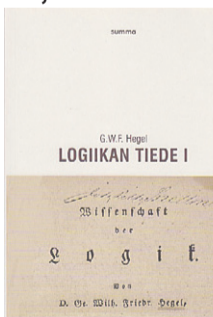
Noschis: Carl Gustav Jung - Elämä ja psykologia
Kampus Kustannus 2011
Maanmainio johdatus Jungin ajatteluun.
22,00 €

Kassila: Suurten elokuvaohjaajien jäljillä Teos 2012
Lämminhenkinen opus suomalaisen elokuvan pioneerin kynästä.
29,90 €

Joyce: Ulysses
Gaudeamus 2012
Länsimaisen kirjallisuuden peruslajareita suomentajan alaviitein varustettuna.
38,00 €

Hegel: Logiikan tiede 1
Summa Kustannus 2011
Hegelin ajattelu on vaikeaa. Siksi siihen täytyy syventyä tämän teoksen myötä.
39,00 €

Muovimappi 4 cm / 7 cm 2,00 €

Laadukkaat opiskelutarvikkeet Kampus Kirjasta

- kansiot
- vihkot
- kynät
- Jyväskylän parhaat muistikirjat

Canon kopiopaperi

4,00 € / riisi
15,00 € / 5 riisiä

Valikoimissamme myös

- toimiston pientarvikkeet
- tulostustarvikkeet
- maksupäätteet ja maksupääterullat

Kampus Kirja
Kaardemumma elämän pullassa

www.kampusdata.fi | p. (014) 333 3601 | Gummeruksenkatu 6, 40100 Jyväskylä | avoinna ma-pe klo 10-17.30, lauantaisin klo 10-14

Kampus
Kirja
Kirjamyynti p. 3333 610

Menot

"LUTAKKON ON TULOSSA PALJON KOVIA JUTTUJA NIIN SUOMESTA KUIN MAILMALTAKIN HETI EKASTA VIIKOSTA ALKAEN."

Raine Pulkkinen, promoottori, Tanssiali Lutakko

14 RUOKA: Chili con carne, **15 HELPOTUS:** Vältä viivittely, **16 KULTTUURI:** Tanssin- ja liikunnanopettajat saivat postia Gramexilta, **17 ARVIOT:** Nyt arviot myös Kampus Kinon tulevista näytöksistä, **18-20 MAINOKSIA:** Rahalla saa.

10.9. KLO 19, KAMPUS KINO

ILOKIVESSÄ laajenee elokuvatoiminta, kun Kampus Kinon lisäksi Keski-Suomen Elo-kuvakeskus alkaa pitää elokuvailtoja syyskuun alusta eteenpäin.

Dokumenttiklubi esittää kotimaisia dokumenttielokuvia Kampus Kinon teatterissa maanantaisin. Kino Hopea näyttää varttuneemman väen elokuvia tiistaisin päiväkahviaikaan. Elokvateemailtoja vietetään kolmena keskiviikkona syyskauden aikana. Ensimmäinen elokuva, 10.9 näytettävä Rouva presidentti on elokuva Suomesta, presidentistä johtajana ja naisesta instituution takana.

6.9. KLO 21-03, ILOKIVI

Räjähtävä lukukaudenavaus

JYY JUHLISTAA lukukauden alkua räjähtäväsi Ilokivessä torstaina 6.9 megalomaanisilla bileillä, joihin on kutsuttu kaikki opiskelijat ja opiskelijanmieliset - erityisesti uudet opiskelijat.

Alkuräjäytyksen aloittaa Jyväskyläläinen psykedeliasta ja garage-rockista ammentava Zorse. Itä saa räjähtävän jatkon, kun tanssia, teatteria ja musiikkia yhdistelevä Tanssiteatteri Kramppi tuo lavalle esimakua tulevasta teoksesta "Ei täällä voi olla miten vaan".

Seuraavaksi Ilokiven alakerran lavan valloittaa Vitun Kova Ääni, joka soittaa orgaanista rytmimusiikkia OG Ikosen ja Liigalaiskan räpeillä höystettynä.

Loppuillasta lauteita kuumottaa kulttisuosiota nauttiva ja eri musiikkityylejä vilusti yhdistelevä Cold Pupu Sauna. Tanssijat laittaa vipattamaan Juostenkutsut DJ:t.

Teltassa sisäänkäynnin luona kansaa viihdyttää Hear DJ:t, ja yläkerrassa levy-musiikista pitävät huolen Efekti, Dreadmark, Deep Cuts ja Skäl.

Liput ennakkoon 4€, ovelta 5€.

PIKAMENOT

MITÄ: Hösfest 2012
MISSÄ: Ilokivi, Vakio-paine
MILLOIN: 5 - 7.10
Ohjelmistoon kuuluu mm. Zorse, Death Hawks ja levyjulkkareitaan juhliivat Räjähdyttäjät ja Profeetta ja Uusi Maailmanuskonto.

MITÄ: Standup ia
MISSÄ: Freetime
MILLOIN: 12.9
Standup semiklubi, jossa ammattilaiset ja jonkinverran standupia aiemmin tehneet testilevat uusia ja vanhojakin juttuja. Semiklubilla on 5-8 esiintyjää.

15.9. LUTAKKO

OLAVI UUSIVIRTA ja Antti Lainas ottavat Lutakon haltuun lauantaina 15.9. Viidennen albuminsa alkuvuodesta julkaissut Uusivirta nautti Elvis Istuu Oikealla-levyn hehkutuksesta levyjulkareiden jälkeen. Levy sijoittui ensimmäisellä viikolla listasijalle 7.

Luokkansa paras. Myös luokan ulkopuolella.

Mac on tehokas, luotettava ja helppokäyttöinen. Se sopii täydellisesti opintoihin. Tule Kampus Dataan ja ota lukuvuoteen lentävä lähtö.

Saat 100 € ylimääräisen opiskelija-alennuksen normaalista opiskelijahinnastamme ostaessasi minkä tahansa Mac-tietokoneen Kampus Datasta. Tämä opiskelijakampanja on voimassa 3.-14.9. (Kampanjakoneita rajoitettu määrä).

Kampus Data
Lähin Apple-asiantuntijasi

www.kampusdata.fi | p. (014) 333 3601 | Gummeruksenkatu 6, 40100 Jyväskylä | avoinna ma-pe klo 10-17.30, lauantaisin klo 10-14

teksti & kuva Arimo Kerkelä

OTA CHILI, SITOUUDU VAKAVASTI!

CHILINKASVATUS. Jos haluaa kasvattaa chilejä opiskelijasunnossa, kannattaa varautua kuukausien vastuuseen.

Chilien kasvattaminen opiskelijakämpässä on täysin mahdollista, jos valitsee lajikkeensa oikein. Ongelmatonta se ei kuitenkaan ole.

Oma chiliprojektini alkoi jo helmikuussa. Ikkunalaudalle sopivat lajikkeet tilasin netistä. Lajikkeiksi valikoituivat tulisemmat Prairie Fire ja Cayenne sekä miedompi Medusa. Nettikaupan minimi-ilau oli tosin 15 euroa, joten jouduin tilailemaan runsaasti ylimääräisiäkin siemeniä.

Chilit vaativat lähes päivittäistä kastelua. Alkuväestä kastelun hoiti kämppis kun olin poissa. Sitoutumisvaikeudet alkoivat vasta toukokuussa, kun kämppäkaveri lähti kuukaudeksi reilaamaan ja itsenkin suunnittelin lyhyempää reissua ympäri Suomea.

Automaattiset kastelujärjestelmät ovat kalliita eikä vuokratoksi ole ylimääräisiä avaimia, joten jouduin etsimään kasveille hoitokodin reissun ajaksi. Onneksi välit alakerran eläkeläispariskuntaan ovat kunnossa.

Reissun jälkeen oli vuorossa muutto kesätöiden perässä kotikaupunkiin. Uudesta osoitteesta löytyi chilleille sopiva parveke. Heinäkuussa pääsin maistelemaan jo ensimmäisiä omien chilien hedelmiä.

Kirjoittamishetkellä kasvini ovat isovanhempieni huostassa. En ole nähnyt niitä matkustelun takia yli kuukauteen. Vaikka chilien kotikasvatuksessa on oma hohtonsa, ei pitkä projekti sovi kaikille. Ensi kesäksi etsin chilleilleni uuden kodin.

Chili con carne

- 1 sipuli
- 1 valkosipulinkynsi
- 400 g jauhelihaa
- 1 prk tomaattimurskaa
- 1 prk papuja
- tuoreita chilejä
- (riipaus musta- ja valkopippuria)

KUORI JA paloittele sipuli haluamasi kokoisiksi paloiksi. Hienonna valkosipulinkynsi. Ruskista jauheliha kuu-

malla pannulla, lisää sitten sipuli ja valkosipuli. Pienennä levyä ja kääntele hetki.

Kippaa sekaan tomaattimurskaa ja pavut. Anna kiehua jonkin aikaa, kunnes osa nesteestä on haihtunut ja kastike vaikuttaa sopivan jämkältä. Pilko tuoreita chilejä ja nakkaa sekaan. Chilen määrän voi valita hedelmien koon, tulisuden sekä oman fiiliksen mukaan. Kastiketta

voi maustaa myös musta- ja valkopippurilla.

Laita levy pois päältä ja anna maustua pari minuuttia. Tarjoile chili con carne esimerkiksi riisin tai ohran kanssa. Voit ripotella lopuksi kastikkeen päälle tuoretta basilikaa.

Jauhelihan voi korvata soijarouheella. Keitä aluksi pari desilitraa soijarouhetta ja kaada vesi pois. Ruskista soijaa jatka sitten reseptin mukaan.

SONAATTI TOIMIPISTEET

SONAATTI
elinvoimaa ja makuelämyksiä

Musica
Novelli
Aalokko
Libri
Lozzi
Syke
Piatto
Ylistö
Wilhelmiina
Kvarkki
Hestia

KAHVILAPALVELUT
RUOKAYMPYRÄ

TOIMIPISTEIDEN
RUOKALISTAT NETISSÄ
WWW.SONAATTI.FI

SONAATTI
www.sonaatti.fi

Sinustako projektisihteeri Jyrock-festivaalille?

Jyrock on kaksipäiväinen Ylioppilastalo Ilokevissä pidettävä sisäfestivaali, joka suuntautuu vaihteohtoisesta pop- ja rockmusiikin pariin. Seuraava Jyrock järjestetään 19. - 20. 4. 2013. Vastuullasi olisi Jyrockin tuottaminen, toteuttaminen ja ohjelmiston laadinta työryhmän kanssa.

Työ edellyttää kokemusta projekti- ja festivaalityöstä, tapahtumien järjestämisestä, vaihteohtomusiikin kentän tuntemusta ja aktiivista läsnäoloa Jyväskylässä. Sinulta vaaditaan hyviä organisointi- ja ryhmätöitä, oma-aloitteisuutta, paineensietokykyä sekä joustavuutta työaikojen suhteen.

Työ alkaa syyskuussa tai sopimuksen mukaan ja painottuu maaliskuu-huhtikuulle 2013. Lähetä hakemus ansioluetteloinen kulttuurisihteerille 10.9. klo 16 mennessä kirjallisena tai sähköpostin liitetiedostona (pdf / rtf). Kuoreen tai sähköpostin otsikoksi merkintä "Jyrock-projektisihteeri".

Lisätietoja:

<http://www.jyrock.fi>

Kulttuurisihteeri Anniina Hartikainen
045 137 1961 | kulttuurisihteeri(a)jyy.fi

teksti Ilpo Puhakka kuva: Shutterstock

LÄÄKKEITÄ SAAMATTOMUUTEEN

TUOTTAVUUS. Akateemisessa ympäristössä viivytely on kroonista. Suoriutumistaan voi yrittää tehostaa itsenalistusmenetelmillä.

Aikaansaamattomuus on sitä kun esseenkirjoittamista tai tenttiinlukemista ei malta aloittaa, vaan keksii tilalle muuta tekemistä. Kaikki viivytely ei ole haitallista, mutta yliopisto-opiskelijoista puolet kertoo kärsivänsä siitä. Jokin yliopistolla saa meidät venkoilemaan tahtomme vastaisesti.

“Meillä on tuntuma, että tosi paljon kysymys on meidän opiskeluympäristöstä ja sen puutteista. Ihmiset ovat aikaansaamattomia, kun he joutuvat tekemään töitä yksin, ilman deadlineja ja saamatta palautetta. Tyypillisesti yliopistossa pakeretaan yksin hillitömän isoja kirjatenttejä tai kirjallisia töitä, eikä niistä välttämättä saada mitään palautetta. Jos saa, niin sitten se on tällainen arvosananumero,” kertoo aihetta tutkinut opintopsykologi **Mikko Inkinen** Helsingin yliopistolta.

Tehtäviä kannattaisi tehdä jonkinlaisina porukoina. Itselle on helpointa, jos saa jonkun toisen valvomaan ja kommentoimaan tekemisiään.

“Meidän tuntuman mukaan tiivis pienryhmäopetus suojaa viivytelyltä. Tästä kertoo esimerkiksi koko lääketieteen opetus ja opettajankoulutuksen kaksi ensimmäistä vuotta.”

SAAMATTOMUUS on nähty yksilön ongelmana ensisijaisesti Yhdysvalloissa, ja ilmiön kitkemiseksi on kehitetty kattava arsenaali erilaisia vastaviivittelymenetelmiä (anti-procrastination). Inkisen mukaan menetelmiä kannattaa ehdottomasti kokeilla, jos aikaansaamattomuus ahdistaa. Alkuun pääsee tarkkailemalla.

“Kannattaa seurata omaa ajankäyttöä esimerkiksi

viikon ajan. Sitä kun on tehnyt viikon, voi tehdä itselleen havaintojen pohjalta ajankäyttösuunnitelman, jota yrittää sitten noudattaa,” neuvoo Inkinen usein.

Seuraavaksi voi siirtyä varsinaisiin välineisiin. Yleisimpiä ovat tehtävälistat ja pomodoro-kello.

Pomodoro-tekniikka toimii yksinkertaisuudessaan yllättävän hyvin. Idea on, että työtä tehdään 25 minuutin jaksoissa ajastimen säestämänä. Keskitymistä lisätään merkitsemällä ylös, mitä on tekemässä. Kelloksi kelpaa mikä tahansa ajastin,

mutta pomodoroa varten on myös useita tietokone- ja mobiiliohjelmistoja.

Tehtävälistojen tehokkaaseen käyttöön taas on kirjoitettu hitonmoinen määrä itseapukirjallisuutta. Tunnetuin lienee **David Allenin** *Getting Things Done*, eli GTD-oppi. Allenin periaatteen voi tiivistää lyhyeen. Tehtävät ja muistiinpanot on koottava yhteen paikkaan, jonka jälkeen ne luokitellaan ja oma toiminta suunnitellaan. Isot ja hankalat tehtävät pilkotaan pieniksi tehtäviksi, jotta niistä saadaan helposti suoritettavia ja ymmärrettäviä. Keskeistä on, ettei omaa muistia rasiteta tekemättömillä tehtävillä, vaan ne siirretään paperille tai tietokoneelle.

KANNATTAA MUISTAA sekin, että usein viivytelyn pääsyy on motivaation puute. Siihen paras ratkaisu on keskittyminen kiinnostaviin asioihin ja hankkiminen eroon tylsistä ja vastenmielisistä.

MEILLÄ ON TUNTUMA, ETTÄ TOSI PALJON KYSYMYS ON OPISKELUYMPÄRISTÖSTÄ

AIKAANSAAMATTOMUUS

- Omien tavoitteiden vastaista tehtävien ja päätösten eteenpäin lykkäämistä
- Saamattomuuteen vaikuttavat tehtävän houkuttelevuus, tekijän persoonalliset taipumukset ja työskentely-ympäristö
- Normaalissa aikuisväestössä 10-20 prosenttia kärsii kroonisesti aikaansaamattomuudesta
- Yliopisto-opiskelijoista vain 5 prosenttia ei koe juuri lainkaan aikaansaamattomuutta, kun taas puolet kokee sitä säännöllisesti ja ongelmallisesti

LÄHDE: PSYKOLOGIA 03/2012

NIKSI

JYLKKÄRI NEUVOO ELÄMÄSI HELPOMMAKSI

Office ilmaiseksi

Microsoft Officeen paketoitu OneNote on ainoa syy, miksi allekirjoittanut on harkinnut Windows-koneen hankkimista. Tarkkaan ottaen yksi sen ominaisuuksista – äänen ja tekstin linkitys.

OneNote toimii niin, että kirjoitetut muistiinpanot linkittyvät automaattisesti samanaikaisesti nauhoitettuun ääneen. Niinpä jälkikäteen äänitettä kuunnellessa voit hyppiä tekstiriviltä toiselle, jolloin ääninauha hyppää kohtaan, jonka aikana tekstin kirjoitit. Tätä ominaisuutta olen kaivannut moneen kertaan ensin luento- ja sittemmin haastattelumuistiinpanoja tehdessä. Sitä ei tietääkseni mikään muu ohjelma vieläkään tarjoa.

Office on valitettavasti kohtalaisen kallis ohjelmisto. Nyt Microsoft on kuitenkin julkaissut ilmaisen version uusimmasta Office 365-paketistaan. Sen löydät osoitteesta office.com/preview. Vaatii Windows 7:n tai uudemman.

Jarno Liski

JYLKKÄRIN AVUSTAJAPALAVERIT

Tiistaisin aina lehden ilmestyttyä! Kahvia ja keskustelua! Juttupalkkioita!

Jylkkäri järjestää avustajapalaverin aina lehden ilmestymistä seuraavana tiistaina Opinkiven saunalla. Avustajapalaverit alkavat klo 14.00 ja kestävät noin kaksi tuntia.

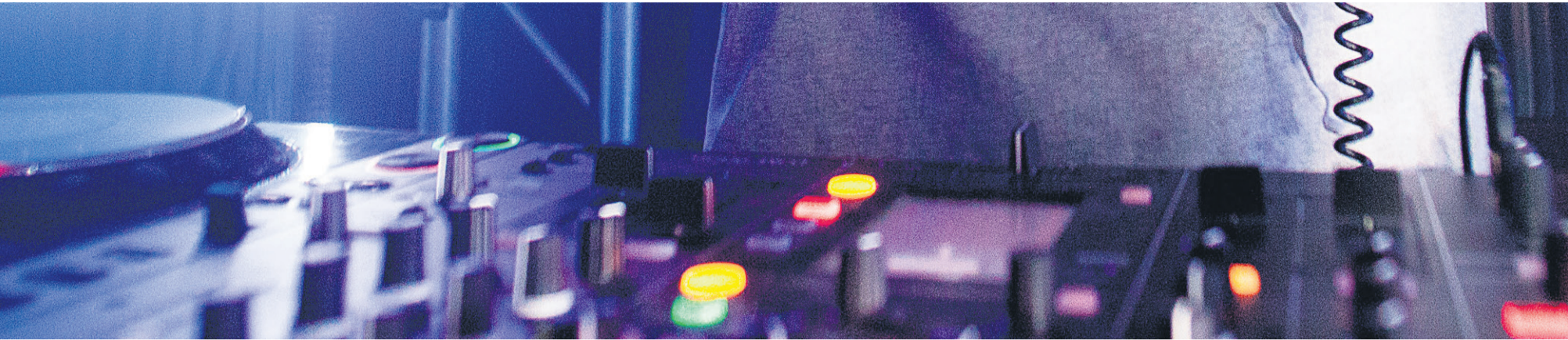
Paikalle ovat tervetulleita kaikki, jotka haluavat olla mukana ideoimassa tulevia lehtiä. Palavereissa myös sovitaan pääosa avustajilta ostettavista jutuista. Jutuista maksettavat palkkiot ovat kympeistä satasiin.

Mitään aiempaa kokemusta emme edellytä, vaan olemme paikalla auttaaksemme mahdollisimman monia luomaan itse kaupunkiin sellaisen lehden, mitä opiskelijat haluavat tehdä ja lukea.

Tule edes kahville!

Avustajapalaverit syksyllä 2012:

ti 4.9.
ti 25.9.
ti 16.10.
ti 6.11.
ti 26.11.

teksti **Tero Uuttana** kuva **Riku Heininen**

LISENSSIPIINA VAIVAA MUSIIKINSOITTAJIA

KOPIOINTI. DJ:iden ongelmat tekijänoikeusjärjestöjen kanssa ovat levinneet myös liikunnan- ja tanssinopettajien huoleksi.

Keväällä Gramex ja Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus tekivät ratsioita helsinkiläisiin ravintoloihin. Ratsioissa tarkastettiin muiden asioiden ohella ns. DJ-lisenssit ja osassa tapauksissa musiikin soitto oli keskeytetty tarkastuksen ajaksi. Asia herätti huomattavan paljon keskustelua mediassa aina pieniä tv-juttuja myöten.

Rikollisiksi leimatut DJ:t nousivat yksi toisensa jälkeen kertomaan, että mistä ongelma kumpuaa. Häly sai aikaan sen, että ratsiat noteerattiin jopa kulttuuriministeri **Paavo Arhinmäen** puheessa tekijänoikeuspäivillä ja kansanedustaja **Oras Tynkkynen** teki eduskunnassa asiasta kirjallisen kysymyksen. Sympatiat olivat DJ:iden puolella.

Ratsioissa oli kyse ns. kopiointilisensseistä, joita DJ:t joutuvat maksamaan, jos soittavat musiikkia muualta kuin alkuperäisiltä äänitteiltä. Äkkiseltään mietittynä homma kuulostaa yksinkertaiselta ja oikeutetulta, mutta asia on yllättävän monitahoinen. Paljon puhutulla maalaisjärjellä ajateltuna on esimerkiksi hyvin vaikea keksiä, miksi siitä pitäisi maksaa ylimääräistä, jos soittaa omistamansa levyn sijaan levyä tehtyä mp3-tiedostoa. Tekijänoikeuslaki on kuitenkin tehty analogisena aikana ja sen soveltaminen digitaalisessa maailmassa johtaa erikoisiin käyntäntöihin.

DJ ja ohjelmatoimistoyrittäjä **Antti Kurki** näkee nykytilanteen alan kannalta hankalana.

”Kyllähän se vaikeuttaa alalle tuloa, kun joutuu maksamaan satoja euroja, että pääsee edes testaamaan soveltuuko alalle. Harva myöskään tietää alalle tullessaan lisensseistä. Tiedotustoiminnassa olisi parantamisen varaa.”

Kurki näkee hankalana tilanteet, joissa fyysistä ja digitaalista musiikkia soittavia DJ:tä kohdellaan eri tavoin. ”Tasapuolisuuden periaate ei toteudu, kun eri formaattia soittavat DJ:t ovat eri asemassa lisenssimaksujen suhteen. Lisenssimaksut ovat myös kohtuuttomia sellaisille, jotka keikkailevat vähän” hän kritisoi.

Nykykäytännöt eivät saa myöskään puhtaita papereita maailmoja kiertäneeltä **Tapio Hakaselta**, joka tunnetaan paremmin nimellä **DJ Orkidea**. Hänen mielestään ennen oli kaikki paljon paremmin.

”Vanha malli oli hyvä, jolloin tapahtumapaikka hoiti kaikki maksut. Se oli selkeä. Mielestäni maksut on keinotekoisesti laajennet-

tu digimusiikkiin. Konemusiikkipuolella arviolta 90-95% ei maksa näitä lisenssejä. Se kertoo siitä, etteivät ne nauti yleisen normiston ja moraalin tukea ja hyväksyntää”

”Onhan se myös outoa, kun soittaa itse tekemäänsä musiikkia tai promomateriaalia, niin miksi siitä pitäisi maksaa? Rojaltit menee muutoinkin ihan väärään paikkaan klubi-DJ:iden näkökulmasta” kyseenalaistaa Orkidea.

”Lisenssi taiteellisen itseilmaisun harjoittamiseen tuntuu nykymaailmassa todella absurdilta asialta”.

DJ:IDEN TILANNE herätti myös musiikkia työssään käyttävät liikunnanohjaajat kritisoimaan kopiolisenssien ongelmia. Hekin joutuvat vastaavia lisenssejä maksamaan.

Liikunta-alan yritystä pyörittävä **Juhani Keski-Rahkonen** on blo-gannut aiheesta ja käynyt keskustelemassa tekijänoikeusjärjestöjen luona edustaen itseään ja muutamaa muuta alan yritystä.

”Teostolla ja Gramexilla on halua kehittää järkeviä ratkaisuja asiaan. Osa liikunnanohjaajista tekee hommia todella vähän, joten kiinteät lisenssien hinnat ovat hankalat. Liikunta-alalla on toiveena, että lisenssien maksut menisivät liikuntakeskusten maksettavaksi.” Keski-Rahkonen toteaa.

”Liikunnanohjaajia on ehkä 2000-3000 Suomessa, joista päätoimisia vain 5-10 prosenttia. Vaihtuvuus alalla on suurta, joten lisensseistä tiedottaminen on hankalaa. Oman arvioni mukaan 95 prosenttia liikunnanohjaajista ei maksa lisenssejä” pohdiskelee Keski-Rahkonen.

Jylkkäriin saamien tietojen mukaan Gramex on lähestynyt tanssikouluja, jotta tanssinopettajat laittaisivat kopiointilisenssin kuntoon. Jylkkäri tavoitti Tanssinopettajien liiton vinkkaamana 17 vuotta tanssiopettajana toimineen **Maija Astikaisen** kommentoimaan asiaa. Nykykäytännöt saivat kritiikkiä myös sieltä suunnalta.

”Minulla ei ole mitään sitä vastaan, että musiikin tekijälle maksetaan korvaus. Se on reilua. Ongelma on nämä moninkertaiset maksut. Omat levytkin olisi helpompi soittaa tietokoneen kautta. Kun kerta teknologia vihdoin mahdollistaa sen, että ei tarvitse kantaa levyjä mukanaan, niin sitten lisenssimaksut voi välttää vain kantamalla levyjä mukanaan.”

Tanssiopettajat tarvitsevat työssään satoja kappaleita musiikkia.

”TÄNNE SAA
TULLA, JOS
SILTÄ TUNTUU.
TERVETULOA
VAAN,
TÄÄLLÄ ON
KAIKKI LUVAT
KUNNOSSA.”

MISTÄ ON KYSE?

- Tekijäoikeusjärjestöille maksetaan erikseen esityskorvauksia musiikin soittamisesta ja sen kopioinnista.
- Laissa kopiointi tunnetaan "kappaleen valmistamisena".
- Kopiointi on tekijän yksinoikeus ellei jokin poikkeus sitä salli, kuten kopiointi yksityiseen käyttöön. Kopiointi ammatinharjoittamista varten on aina luvanvaraista.
- Kopioinniksi lasketaan esimerkiksi kirjastojen tai kavereiden levyiltä kopioiminen. Digitaaliaika on kuitenkin luonut kuitenkin uusia haasteita kopioinnin käsitteelle.
- Lakiteknisesti esimerkiksi iTunesista kappaleen ostaminen tietokoneelle on kopiointia. Samoin oman cd-levyn kopioiminen tietokoneelle kuunneltavaksi.
- Kaikki nämä tapaukset ammattikäytössä vaativat kopiolisenssin maksamista tekijäoikeusjärjestöille. Sen sijaan, jos samaa musiikkia soittaa alkuperäisiltä cd-levyiltä tai vinyyileiltä, tallennusmaksuita välttyy.

"Sanoisin, että sitä tarvitsee sellaiset 50-100 kappaletta per rytmilaji. Itselläni on joitain rytmilajeja jopa 250 kappaletta" arvioi Astikainen.

"Kopiointilisenssit tulisi sisällyttää esityskorvausmaksuihin, niin niitä ei tarvitsisi erikseen puljailla" ehdottaa Astikainen tilanteen selkeyttämiseksi.

Tarkastuksista Astikainen ei ole henkilökohtaisesti huolissaan: "No, voihan sitä isotella ja leikkiä kaikenlaista. Tänne saa tulla, jos siltä tuntuu. Tervetuloa vaan, täällä on kaikki luvat kunnossa."

TANSSIOPETTAJIEN ja liikunnanohjaajien lisensoista Gramexilla vastaava **Leena Pitkänen** myöntää, että tarkastuksia tanssikouluihin on todellakin tulossa "Kyllä varmaan tarkastuksia tehdään jokunen jonnekin päin. Ne eivät ole kuitenkaan sanktiotarkastuksia. Gramexilla halutaan tietää miten kentällä toimitaan ja tiedottaa tuotteista".

Gramex ei näe kuitenkaan nykytilannetta, niin ongelmallisena, mitä Astikainen tai Keski-Rahkola. Lisenssitarjonnan nähdään vastaavan hyvin nykytarpeeseen eikä suurempia muutoksia sille sektorille ole tulossa. "Nykyisestä valikoimasta löytyy tuote moneen käyttöön. Tähän tietoon ei ole tule tulossa muutoksia lisensseihin. Tälläkin hetkellä liikuntakeskus voi ottaa lisenssin, joka ei ole ohjaaja-kohtainen".

DJ:iden kohdalla tulevaisuus näyttääkin tällä hetkellä ehkä valoisammalta. Tekijäoikeusjärjestöt ovat kuulleet alan ihmisiä ja kokoustaneet asian tiimoilta. Jylkkäri tavoitti Gramexin **Tuomas Talonpojan** kommentoimaan asiaa.

"Keskusteluissa on ilmennyt, että DJ:t ovat ei-homogeeninen joukko. Tilanteita joissa DJ toimii on monia. Heillä ei ole myöskään omaa edunvalvontatahoa, mikä luo haasteita keskusteluun heidän ja tekijäoikeusjärjestöjen välille" kommentoi Talonpoika keskusteluun DJ-porukan kanssa.

Ratkaisuehdotuksia pattitilanteeseen on ehdoteltu "Jotkut ovat ehdottaneet maksun siirtämistä esityspaikoille. Toinen esiin tullut ehdotus olisi lisenssi yksittäisiä esiintymistilanteita varten. Kyllä tässä varmaan jonkinlaisia uudistuksia tullaan tekemään. Tavoite voisi olla vuodenvaihe, mutta sekin tulee äkkiä. Muiden maiden toimivista käytännöistä pyritään ottamaan mallia".

Teoston **Jani Jalonen** ei halunnut kommentoida tilannetta muutoin kuin toteamalla, että uudistuksia pyritään tuomaan niin DJ- kuin tanssi- ja liikunnanohjaaja lisensoihin ensi vuoden alusta.

Toimitus jää mielenkiinnolla odottamaan konkreettisuuko tekijäoikeusjärjestöjen halu järkeviksi käytänteiksi.

Verokilpailun doping

NICHOLAS SHAXSON: AARRESAARET – MIEHET JOTKA RYÖSTIVÄT MAAILMAN (INTO)

Taloustoimittajan veroparatiisikirja on erinomainen kuvaus off-shore-järjestelmästä, joka nimestä huolimatta on rantautunut jo vuosikymmeniä sitten niin Eurooppaan kuin Yhdysvaltioihin.

Shaxson vuorottelee hyvin veroparatiisimekanismien esittelyn ja journalistisen tarinankerronnan välillä. Hän luo kuvan maailmasta, jossa rikollista rahanpesua ja veronkiertoa mahdollistaa valtioiden huoli kansallisen talouslainsäädännön kilpailukyisyydestä.

Pelkästään ihmisten henkilökohtaisesta omaisuudesta on piilossa verottajilta yli 10 000 miljardin dollarin edestä, kun valtiot ovat pyrkineet tekemään itsestään mahdollisimman houkuttelevia turvasatamia vieraiden valtioiden yrityksille ja kansalaisille, samalla yrittäen estää omien kansalaisten veronkiertoa.

Jarno Liski

Hiihtopipot päässä listaykköseksi

EEVIL STÖÖ X KOKSU KOO – FUCK VIVALDI (MONSP)

Edellisellä S.O.D-levyllään DJ **Kridlokin** kanssa päivänvaloon nousut **Eevil Stöö** puskee listaykköseksi **Koksu Koon** supertuottamalla uudella Fuck Vivaldi-albumilla. Vaikka hiusverkko- ja mallichicksi-läpät ovat jääneet vähemmälle, räpit ovat enimmältä osin tuttuja, köykäisillä ja aika-ajoin älyvapailla riimeillä kerrottuja tarinoita KCMD Mafian synkästä ja jumittavasta arjesta.

Eevil Stöön ja Koksu Koon lisäksi mikissä vierailee muutamia suomalaisen Memphis-soundin vakiohahmoja, kuten **Lommo** ja **Tuuttimörkö**. Tunnetuilla sampleilla maustetut biitit ovat Koksu Koon erinomaista ja omaleimaista tulkintaa 90-luvulla kulta-aikaansa eläneestä Memphis-räpistä. Jos pidit edellisestä ja listaykkönen-status ei häiritse, pidät luultavasti myös tästäkin.

Jere Kyrö

Ikämiesten iskuryhmä sinnittelee

THE EXPENDABLES 2

Sylvester Stallone, Jason Stathman, Jean Claude Van-Damme, Arnold Schwarzenegger, Bruce Willis, Jet Li, Terry Crews, Randy Couture, Dolph Lundgren, Chuck Norris...

Kun näyttelijäkaarti näyttää tältä, toivoisi että toimintaräimeen muihin puoliin olisi panostettu yhtä paljon. Turha toivo. Verrin lentää ja aseet laulavat, mutta mikään ei yllätä. Juonenkäännteitä ja jopa vuorosanoja arvaa usein etukäteen.

Silti äijäköörin ärjymisessä on oma viehätyksensä.

Arimo Kerkelä

Piristysruiske komedian ahteriin

TED

Tuntuvatko 2000-luvun kreisikomediat väsähtäneitä genreparadioita Scary Movien jalanjäljissä? Sitten kannattaa katsoa Ted. Family Guyn luojan **Seth MacFarlanen** esikois-

ohjaus on yksi lähivuosien hausimmista hulluteluista.

Elokuva kertoo 35-vuotiaasta renttuilijasta Johnista (**Mark Wahlberg**), jonka paras ystävä on lapsuudessa henkiin herännyt lelunalle Ted (MacFarlane). Ystävyyden säilynyt, vaikka pihaleikit ovat vaihtuneet pössyttelyyn ja koulunkäynti hantti-hommiin autovuokraamossa. Rappiokaksikon välit joutuvat kuitenkin koetukselle, kun Johnin tyttöystävä toivoo tältä vakavempaa sitoutumista.

Tarina kulkee tuttuja latuja, mutta Tedin hohto on armottomassa vitsitykytyksessä. Hervoton huumori kannattelee leffaa loppuun asti.

Arimo Kerkelä

KAMPUS KINO

PETTERI KALLIOMÄKI ARVOSTELEE ILOKIVEN TULEVAT NÄYTÖKSET

Boheemielämää

AKI KAURISMÄKI (1992)

TI 11.9. KLO 19.00

Kaurismäki ei ole koskaan kavahtanut suuriin kirjallisuusklassikkoihin tarttumista: hänen esikoisfiktionsa oli Dostojevskia, neljäs elokuvaversio Hamletista... Boheemielämässä ohjaajan vapaaseen käsitteeseen päätyi **Henry Murgerin** romaani. **Matti Pellonpää** ja **Kari Väänänen** rypevät taiteilija-arjessa ja parhaavat ranskaa tasarvoisina **André Wilmsin** ja **Jean-Pierre Léaudin** rinnalla.

Arvosana: 4/5

Pidä huivista kiinni, Tatjana!

AKI KAURISMÄKI (1993)

TI 11.9. KLO 21.00

Kahvin ja kossun voimalla käyvä kaksikko (**Mato Valtonen** ja **Matti Pellonpää**) poimivat Pobedaansa kaksi neuvostotarta (**Kati Outinen** ja **Kirsti Tykkyläinen**), ja taittavat näiden kanssa matkaa 60-luvun vaivaantuneessa ja vaiteliassa YYA-hengesä. Valloittavan sarjakuvamainen huumori on nostettu pääosaan yli halpahintaisten nostalgiajärjestysten.

Arvosana: 5/5

Night on Earth

JIM JARMUSCH (1991)

TI 18.9. KLO 19.00

Upea episodielokuva seuraa viittä taksi-matkaa eri puolilla maailmaa, joista jokaiseen mahtuu aidon jarmuschilainen, kommunikoinnin vaikeudesta versova pienoisuuniversumi. Taksikuskeina näyttäytyä kirjava kaarti tähtiä **Winona Ryderista Roberto Benigniin** ja **Matti Pellonpäähän**. Viimeksi mainittu tekee elokuvan Helsinki-episodissa kenties traagisimman ja supisuomalaisimman uransa näyttelijäsuorituksista – ulkomaalaisen ohjauksessa. **Tom Waitsin** junaava soundtrack viimeistelee kokonaisvaikutelman.

Arvosana: 5/5

18 Ylioppilaskunta

ILOKIVEN RUOKALISTA 3.9.-21.9.

OPIKELIJAN LOUNAS 2,70 €,
10 LOUNAAN LIPPUVIHKO 26 €
JATKO-OPIKELIJAT 5 €, MUUT 5,60 €

ILOKIVI ON AVOINNA MA-PE KELLO
11-16. Tervetuloa nauttimaan
maukasta lounasta!

VKO 20

MA 3.9.

Kesäkurpitsakeitto
Sitruunainen turskaleike
Jauhelihalasagne

TI 4.9.

Pinaattikeitto
Uunimakkara
Kiinalainen lihapata

KE 5.9.

Soijastroganoff
Oopperakellarin silakat
Tulinen lihapata

TO 6.9.

Kasviskolmiot, tomaattisalsa
Yrttikala
Broilerkiausaus

PE 7.9.

Kasvisjuustokastike, spaghetti
Jauhelihakastike, spaghetti
Pyttipannu

VKO 21

MA 10.9.

Kesäkurpitsavuokra
Paistettu kirjolohi, kermaviili-
kastike
Mangobroileri

TI 11.9.

Kasvismakaronilaatikko
Makaronilaatikko
Nakkikastike

KE 12.9.

Tomaatti-sipulipiirakka
Kalaleike
Kebabwokki

TO 13.9.

Kasvisherenekeitto, pannari
Hernekeitto, pannari
Broilerpyörökät

PE 14.9.

Soijabolognese, spaghetti
Savukalakastike, spaghetti
Intialainen lihapata

VKO 22

MA 17.9.

Kasviskiausaus
Currykala
Lindströminpihvi

TI 18.9.

Herkkussieni-kasvisrisotto
Lohipyörökät
Chili con carne

KE 19.9.

Kesäkurpitsaherkuu
Mausteinen broilerpata
Porsaanleike, sinappikastike

TO 20.9.

Porkkanaohukaiset
Paistettu kala
Kiinalaiset kevätkääryleet

PE 21.9.

Kasvissekeitto
Yrttiporkkanasei
Burgundin lihapata

Kulttuuriravintola
Ylä-Ruth

opiskelijakortilla

- alennusta hanatuotteista - 0,50€
- kahvi ja tee aina 0,50€

Aukioloajat

Su - Ma: 9 - 22
Ti - To: 9 - 01
Pe - La: 9 - 02

Tiistaisin tietovisa kello 21.

Lauantaisin elävää musiikkia genrestä toiseen.

Meiltä löytyy myös kabinetti, jonka voi varata
ilmaiseksi eri aine-järjestöjen käyttöön.

www.yla-ruth.fi

Tykkää meistä facebookissa.

GOING SOOLO? BAR • SOOLO

VÄINÖNKESKUS • AVOINNA JOKA PÄIVÄ 21-03

THE UFO SHOT
OPISKELIJAKORTILLA

alc. 20% • 4 cl
voimassa 1.9.-30.11.

2,50
€

JÄRJESTÄ MEILLÄ PARHAAT BILEET
ISOLLE TAI PIENELLE PORUKALLE

KYSY TISKILTÄ LISÄÄ!

Palvelukseen halutaan 18–26-vuotias

aurinkotuolien testaaja Balille

Ehkä jo tiedätkin, että If tarjoaa edullisia nuorten vakuutuksia. Ja että vahingon sattuessa korvauspalvelu sujuu niin kuin pitääkin. Mutta sitä et tiennyt, että tarjoamme nyt kahden viikon määräaikaisen työn, johon kuuluu aurinkotuolien

testailua ääriolosuhteissa, paahtavan auringon alla. Palkkaa et saa, mutta maksamme matkat ja majoituksen sinulle ja yhdelle apulaisellesi. Tuolien testaaja valitaan arpomalla. Tutustu vakuutuksiin ja jätä hakemus osoitteessa

if.fi/bali

If You -vakuutus
-20%
If Verkkokaupasta

010 19 19 19

Ole huoletta. Me autamme.

Katso myymälän uusi esittelyvideo netistä!

AntiShop
Seksuaaliterveyskauppa

Gummeruksenkatu 5, Jyväskylä
(014) 616 358, www.antishop.fi

ME OLLAAN KAVEREITA. KENEN KAVERI SINÄ OLET?

Best Buddies on vapaaehtoistoimintaa, joka yhdistää kehitysvammaisen ja vammattoman nuoren tasa-arvoiseen kaveruuteen.

Täytä kaverilomake ja lähde mukaan!
www.bestbuddies.fi

OPISKELIJALLE ILTATYÖTÄ!

Haemme nyt syksyn uusiin kampanjoihin myyjiä. Tarjomme opiskelijoille iltatyötä sekä mahdollisuuden mm. palkalliseen työharjoitteluun. Hanki itsellesi työkokemusta, jota tulevaisuuden työnantajat arvostavat.

Miksi valita juuri Mega kaikista vaihtoehdoista?

- Olemme luotettava ja vakavarainen organisaatio
- Jatkuva takuupalkka (palkka joka tunnilta, myös koulutusajalta)
- Palkka kaksi kertaa kuussa (7. ja 22. päivä)
- Maksamme selkeän provision
- Ei peruutusvaraa (tiedät päivittäin paljon olet tienannut)
- Myyntiprojektit ovat monipuolisia ja vaihtelevia – yhteistä niille ovat tunnetut, luotettavat toimeksiantajat ja laadukkaat tuotteet
- Hyvä, nuorekas ja kannustava työilmapiiri

Megassa osataan, voidaan ja halutaan tehdä hyvää tulosta! Meillä hyvän tyyppin täytyy tienata hyvin!

Ota heti yhteyttä ja kysy lisää!
Arkisin kello 16 jälkeen: Olli tai Ville, puh. 045 7731 3752

Asemakatu 11 A, 40100 Jyväskylä
www.sm-mega.fi

Suoramarkkinointi MEGA

Suoramarkkinointi Mega Oy on vuonna 1986 perustettu Suomen johtava telemarkkinointiyhtiö. Toimimme 17 paikkakunnalla työllistäen noin 400 henkilöä. Kuulumme Talentum-konserniin (www.talentum.fi).

OPISKELIJA-ALE -25%

Like [jyvasoptiikka.fi](http://www.jyvasoptiikka.fi)

VOITA silmälasia, piilolaseja, aurinkolaseja, lahjakortteja.

JYVAS OPTIIKKA

Kauppakatu 5,
40100 Jyväskylä
puh. (014) 212 838
ma-pe 9.30-17.30
www.jyvasoptiikka.fi

UUSI entistä ISOMPI MINI LAUKKU avattu Torikeskukseen (entinen K-Kenkä) Tervetuloa!

Koulurepun ostajalle SATEENVARJO ILMAISEKSI!

adidas OLKALAUKKU 38x27x10 cm, musta, valk, sin **39,-**

CONVERSE Syksyn mallit saapuneet

Iso monilokero TIETOKONEREPPU myös mustana pehmustetut olkaimet ja selkätuki **24⁹⁵** (37 €)

Meiltä myös merkkireput: **NIKE NITRO PUMA adidas Samsonite JANSPOIT**

Laukkujen erikoisliike palvelua jo vuodesta 1975

FORUM MINI LAUKKU TORI

Hyvitämme tunnin parkkimaksun

www.laukkuja.fi

Hyvitämme tunnin parkkimaksun

Kysy opiskelija-alennusta

FORUM p. 014 614 465, ark. 10-19, la 10-17, su 12-16
TORIKESKUS p. 040 7447 260, ark. 10-18, la 10-15

Keski-Suomen seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen etujärjestö

Jyväskylän Seta ry

puh. päivystys ke 19-21
puh. 045-638 9540
Avoimet ovet to 18.30-20.00
Matarankatu 6. (2. krs. h. 217)
Club Kaappi-bileet
rav. Ilokevissä: 15.9., 13.10.,
2-3.11. (Vinokino), 1.12., 31.12.

Liity opiskelijaryhmä Pinkon listalle:
pinko@list.cc.jyu.fi
Nuorten ryhmä: nury@jklseta.fi
jklsetabi@gmail.com
jklsetainfo@gmail.com

Liity jäseneksi: jäsenmaksu 10/15 €
Lisätietoja www.jklseta.fi

Opiskelijakortilla

Keittolounas **2.50 €**

Kasvisravintola

katriina

Kauppakatu 11 JKL
Avoimena 11.00-14.30